

Behoort bij besluit van
de Raad der gemeente
Rheden

d.d. 24 JUN 2008 Nr. 4 A

de Griffier,



Bestemmingsplan `Spankeren`

van de gemeente Rheden

Kaarten nummer SP 1 1 kaartblad Spankeren

GOEDGEKEURD op grond van artikel 28
van de Wet op de Ruimtelijke Ordening
bij besluit van Gedeputeerde Staten van Gelderland,
zaaknr. 2008-012101, verzonden op 29 september 2008

Namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

mr. J.B.J. Bekhuis
dienst Ruimte, Economie en Welzijn
onderafdelingshoofd Ruimtelijk Beleid Veluwe en Oost-Gelderland
van de afdeling Ruimtelijke Ordening



A Toelichting

29

B Voorschriften

C Bijlage

	Datum	Nummer besluit	Resultaat
● Voorontwerp	18-06-07		
● Ontwerp	03-12-07		
● besluit gemeenteraad	24-06-08	4a	gewijzigd vastgesteld
● besluit gedeputeerde staten	29-09-08	2008- 012101	besluit raad volledig goedgekeurd
O besluit afdeling bestuursrechtspraak			besluit gs <niet/volledig> in stand gelaten
● in werking	11-12-08		

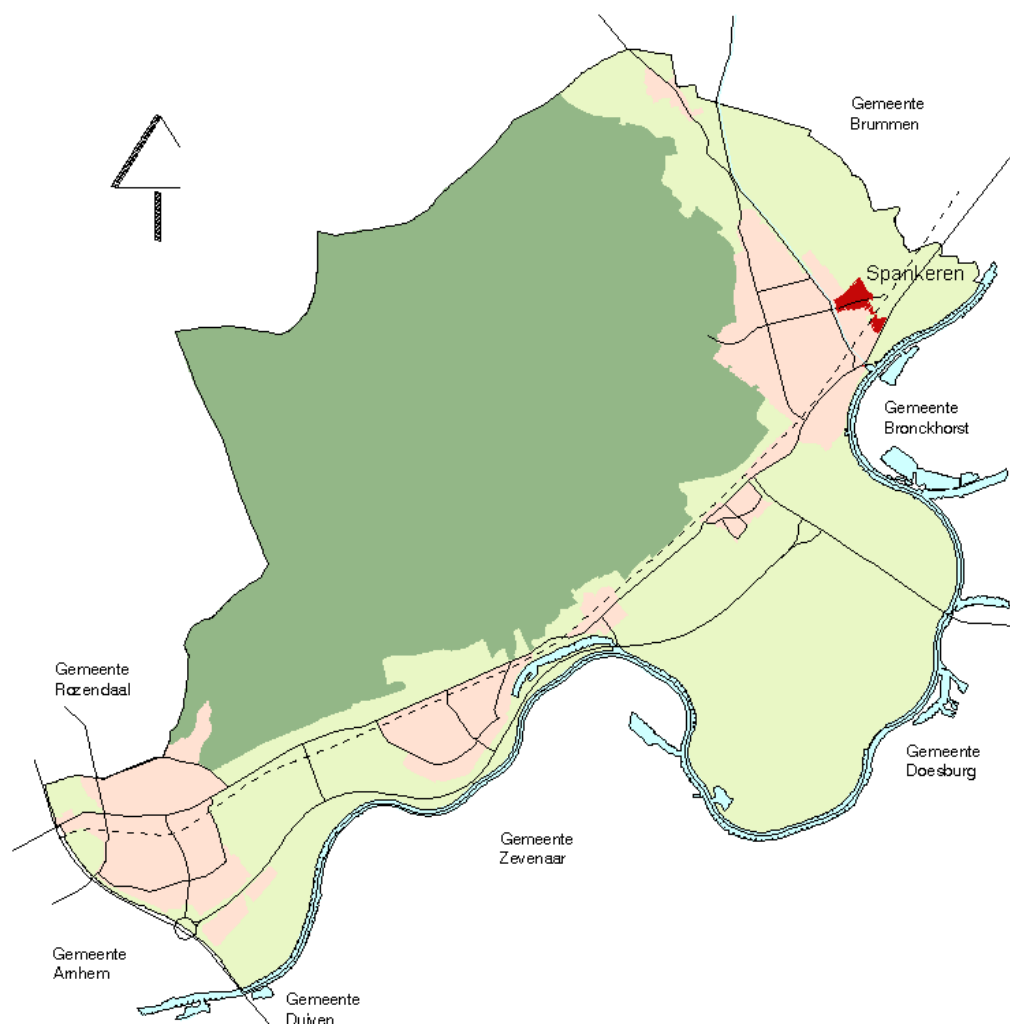
Deel A Toelichting

Inhoudsopgave

Afbeelding ligging plangebied

1	Inleiding	
1.1	Algemeen	1
1.2	Hoe te werken met het bestemmingsplan	1
1.3	Aanleiding bestemmingsplan	1
1.4	Aanpak	2
1.5	Ligging plangebied	3
1.6	Geldende plannen	3
2	Het plangebied	
2.1	Inleiding	5
2.2	Ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling	5
2.3	Stedenbouwkundige karakteristiek	5
2.4	Openbare ruimte	6
2.5	Woonmilieu	7
2.6	Economische activiteiten	9
2.7	Maatschappelijke instellingen	10
2.8	Doelstelling	10
3	Haalbaarheid van het plan	
3.1	Inleiding	11
3.2	Ruimtelijke kaders	11
3.3	Cultuurhistorische kaders	16
3.4	Milieu kaders	18
3.5	Water kaders	26
3.6	Financiële kaders	31
4	Wijze van bestemmen	
4.1	Inleiding	33
4.2	Reikwijdte werking bestemmingsplan	33
4.3	Plankaart	34
4.4	Waardenkaart	34
4.5	Milieuzoneringskaart	35
4.6	Inleidende bepalingen	35
4.7	Bestemmingsbepalingen	38
4.8	Algemene bepalingen	41
5	Procedure	
5.1	Vooroverleg, voorontwerp-bestemmingsplan	45
5.2	Zienswijzen, ontwerp-bestemmingsplan	45

Afbeelding ligging plangebied



1 Inleiding

1.1 Algemeen

Het bestemmingsplan bestaat uit kaarten en voorschriften. Het gaat vergezeld van een toelichting.

Op de plankaart zijn de bestemmingen door middel van kleuren aangegeven. De vlakken, met eventuele aanduidingen, bepalen de maatvoering.

Op de waardenkaart is door middel van kleuren en tekens een visualisatie gegeven van de bijzondere cultuurhistorische- en stedenbouwkundige waarden zoals die zijn verwoord in de beschrijving-in-hoofdlijnen.

De voorschriften bevatten de materiële inhoud van de bestemmingen.

Uit het samenstel van de kaarten en de voorschriften blijkt wat juridisch wordt toegestaan. Een bestemmingplan verplicht niet tot daadwerkelijke uitvoering.

De toelichting bevat met name de aan het plan ten grondslag liggende gedachten.

In hoofdstuk 4.2 wordt ingegaan op de reikwijdte van de werking van een bestemmingsplan.

1.2 Hoe te werken met het bestemmingsplan

Door op de plankaart het perceel op te zoeken waarover informatie wordt gewenst, kan worden afgelezen welke bestemming het heeft.

In de voorschriften kan onder de betreffende bestemming worden opgezocht welk gebruik is toegelaten en wat de bouwmogelijkheden zijn.

Op de waardenkaart kan worden opgezocht of rekening moet worden gehouden met bijzonderheden.

Gaat de vraag over een inrichting, dat wil zeggen er is sprake van een bedrijfs-achtige activiteit - bijvoorbeeld in de vorm van een productiebedrijf, detailhandel, een bibliotheek of een schoonheidsinstituut - , dan is ook de informatie uit de bijlage *Milieuzonering* van belang. Of een inrichting past binnen een bestemming kan worden afgelezen uit de *Inrichtingenlijst*. Of die inrichting vervolgens op het betreffende perceel past, kan worden berekend aan de hand van de bijlage *Milieuzonering*. Door de afstandsmaten uit de *Inrichtingenlijst*, de milieuzoneringskaart en de rekenmethodiek te combineren, kan worden bepaald welke afstand moet worden aangehouden tot een hindergevoelige functie zoals bijvoorbeeld een woonhuis.

1.3 Aanleiding bestemmingsplan

In het kader van de herijkingoperatie in het jaar 2000 was al de conclusie getrokken dat het gewenst is om de bestemmingsplannen in de gemeente te actualiseren. In de raadsvergadering van april 2002 is besloten om daarvoor een plan van aanpak op te stellen. In het door Inspectie Ruimtelijke Ordening in

februari 2002 gepresenteerde rapport over de handhavingspraktijk, werd eveneens ingegaan op de ouderdom en het aantal bestemmingsplannen. In zijn vergadering van 24 september 2002 heeft de raad ingestemd met het plan van aanpak voor de actualisering van de bestemmingsplannen van de gemeente Rheden. Het gemeentelijke grondgebied zal met 11 actualisatieplannen worden bedekt. Eerst worden de dorpskommen aangepakt. Voor de dorpen De Steeg en Ellecom is het eerste geactualiseerde bestemmingsplan gemaakt.

Er golden in de gemeente allerlei plannen die onderling qua systematiek van elkaar verschillen. Er bestaat behoefte aan gestandaardiseerde en flexibele bestemmingen. Te gedetailleerde plannen leiden regelmatig tot de noodzaak bij nieuwe ontwikkelingen een (partiële herziening van een) bestemmingsplan te maken. Dit komt de rechtszekerheid, de rechtsgelijkheid en de overzichtelijkheid niet ten goede.

1.4 Aanpak

Hoofddoelstelling van de actualisering is om te komen tot een consistent en adequaat ruimtelijk ordeningsbeleid waarbij het afzonderlijke plangebied wordt beschermd tegen ongewenste ontwikkelingen en waarbij gewenste ontwikkelingen juist mogelijk worden gemaakt.

Die consistentie wordt gewaarborgd doordat de gemeenteraad op 25 mei 2004 een groot aantal standaarden heeft vastgesteld betreffende de werkwijzen bij het vervaardigen van bestemmingsplannen. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld hoe plangrenzen worden getrokken of hoe bouwgrenzen worden bepaald maar ook om het communicatieplan en de milieuzonering met de daarin opgenomen *Inrichtingenlijst*.

Er is gekozen voor minder gedetailleerde plannen dan tot nu toe gebruikelijk was. Diverse facetbelangen zijn door andere regelgeving gewaarborgd, bijvoorbeeld in de *Bouwverordening*, de *Wet milieubeheer*, de *Woningwet* en de *Monumentenwet 1988*. Het is niet nodig dat het bestemmingsplan dezelfde waarborgen nogmaals schept.

In de plannen worden de bestemmingen zo ruim gesteld, dat planologisch gewenste ontwikkelingen daarbinnen plaats kunnen vinden. Door de omschrijvingen van de bestemmingen niet te beperkt te kiezen, zijn binnen één bestemming meerdere uit ruimtelijke oogpunt aanvaardbare invullingen mogelijk.

Die aanvaardbaarheid wordt gewaarborgd door een uitgewerkte parkeernormering en door alle inrichtingen, ongeacht de bestemming, te vatten onder de milieuzonering. Op de milieuzoneringskaart is de indeling naar omgevings-typologie aangegeven. Aldus ontstaat een ruimtelijke scheiding tussen hinderveroorzakende en hindergevoelige functies waardoor de leefkwaliteit wordt beschermd. De wijze waarop met deze zonering moet worden omgegaan is verwoord in de bij dit plan behorende bijlage *Milieuzonering*.

Gestreefd is naar een evenwicht tussen enerzijds de bij het plan gegeven mogelijkheden en anderzijds de rechtszekerheid. Om die reden wordt ook per bouwperceel aangegeven waar en in welke omvang bebouwing is toegelaten. Gekozen is voor een planvorm waarbij de voorschriften weinig vrijstellingsmogelijkheden kennen en een plankaart die een helder beeld geeft van de ruimtelijke opzet van het gebied en welke snel inzicht geeft in de mogelijkheden. De voorschriften zijn opgebouwd vanuit de vlakken op de plankaart. Voorts bestaat de behoefte om aanwezige waardevolle waarden te beschermen. Daartoe wordt gewerkt met een beschrijving-in-hoofdlijnen op basis waarvan karakteristieken kunnen worden gehandhaafd en versterkt. Op de waardenkaart zijn de waardevolle elementen aangegeven.

1.5 Ligging plangebied

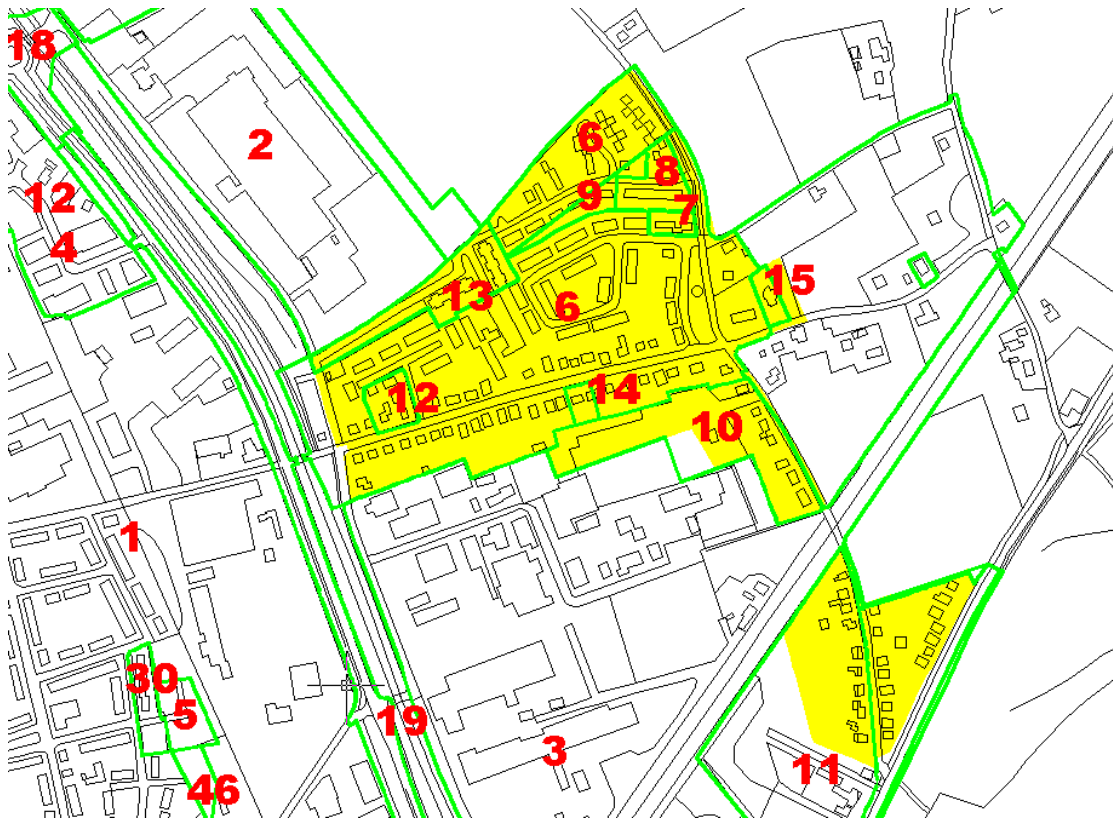
Het dorp Spankeren ligt in het noordoosten van de gemeente Rheden. Het plangebied heeft betrekking op de compacte bebouwde kom van Spankeren. Het bedrijvengedeelte aan de Edyweg valt buiten het plangebied. Ook de bedrijvigheid langs het Apeldoorns Kanaal valt niet binnen dit bestemmingsplan. Het plangebied wordt in tweeën gedeeld door de spoorlijn Arnhem-Zutphen. In deze compacte bebouwde kom van Spankeren is de functie wonen dominant. Daarnaast zijn er binnen het plangebied enkele maatschappelijke voorzieningen.

1.6 Geldende plannen

Het bestemmingsplan is een algehele herziening van de geldende plannen, voorzover van toepassing op dit plangebied. Onderstaand overzicht geeft weer welke plannen (deels) komen te vervallen. In de afbeelding is het nieuwe plan aangegeven als een gekleurd vlak en zijn de geldende plannen door een belijning weergegeven.

Nr.	naam plan	datum vaststelling	datum goedkeuring
1	Industrieterrein Spankeren	25-05-1971	10-05-1972
2	Spankeren 1982	25-10-1983	10-05-1984
3	Uitwerkingsplan 1, Spankeren 1982	03-06-1986	15-09-1986
4	Uitwerkingsplan 2, Spankeren 1982	24-02-1987	25-05-1987
5	Uitwerkingsplan 3, Spankeren 1982	24-11-1987	26-05-1988
6	Herziening Overweg, Spankeren	31-01-1989	20-04-1989
7	Zutphensestraatweg-Overweg, Spankeren	29-05-1989	08-12-1989
8	Spankeren 1982, herziening 1	27-03-1990	18-07-1990
9	Spankeren 1982, herziening 2	25-02-1992	23-06-1992
10	Spankeren 1982, uitwerkingsplan Dorpsweg	08-02-1994	19-04-1994
11	De Kerkhoeve, herziening 1	31-01-1995	21-03-1995

Afbeelding ligging van de geldende plannen in Spankeren.



2 Het plangebied

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een beschrijving van het plangebied gegeven. Omdat het een bestemmingsplan voor een bestaand gebied is, zal dit hoofdstuk voornamelijk ingaan op de huidige ruimtelijke structuur.

Het doel van dit bestemmingsplan is het aanreiken van een kader waaraan ontwikkelingen kunnen worden getoetst. Uitgangspunt hierbij is dat de huidige ruimtelijke kwaliteiten worden gewaarborgd en zo mogelijk worden versterkt of verbeterd.

2.2 Ontstaansgeschiedenis en ontwikkeling

De naam 'Spankeren' zou betekenen 'een verhoging in een nat gebied'. Spankeren ligt ongeveer op de grens van de stuwwal en de lager gelegen IJsselvallei. Al vanaf circa het jaar 800 vonden er grootschalige ontginningen plaats van de Oost Veluwe. De eerste bewoners vestigden zich ten noorden van het onderhavige plangebied bij de oudste akkers. Spankeren had al vroeg een eigen kerk. Een deel van de huidige kerktoren is de oudste toren van de zuidoostelijke Velwezoom. In het begin van de 19^{de} eeuw bestond Spankeren uit een kerk en 23 woningen. Ten opzichte van de omgeving was er een verdichting van de bebouwing maar door de ruime open dorpsstructuur was er geen duidelijke dorpskern. In het midden van de 19^{de} eeuw waren de spoorlijn Arnhem-Zutphen en het Apeldoorns Kanaal nieuwe elementen in de ruimtelijke opbouw van Spankeren. De spoorlijn splitste de kern van Spankeren in tweeën. Vanaf ongeveer 1880 verschoof het zwaartepunt van het dorp in westelijke richting. Er werd vooral gebouwd aan de dorpsweg tussen de kerk en het Apeldoorns Kanaal. Er ontstond hier een relatief dicht bebouwingslint, bestaande uit met name enkele en dubbele huizen, winkel- en bedrijfspanden. De bebouwing bestond met name uit één bouwlaag en een kap. Aan de Dorpsweg werd de school gebouwd en de onderwijzerswoning. Ook aan de Overweg werd gebouwd, vooral tussen het spoor en de Zutphensestraatweg. Ook na de Tweede Wereldoorlog bleven de ontwikkelingen in Spankeren bescheiden. In 1950 werd de muziektent gebouwd langs de Kerkweg en het dorp werd met woningen aan de noordzijde uitgebreid.

2.3 Stedenbouwkundige karakteristiek

2.3.1 Stedenbouwkundige waarden

Het dorp Spankeren wordt gekenmerkt door een eenvoudige ruimtelijk opbouw. Het dorpsbeeld wordt gedragen door de kruisende structuur van de Dorpsweg en de Overweg met op deze kruising het Kerkplantsoen. Opvallend is de rustieke en groene sfeer van het kerkpleintje met de sierlijke muziektent. Het plein is

omgeven door bebouwing. De Nederlands hervormde kerk neemt een markante, herkenbare plaats in aan dit kerkpleintje. De beplanting in voortuinen en op de achtererven ondersteunen het dorpse karakter.

De Dorpsweg onderscheidt zich van de overige dorpslinten door het rechte tracé en de stelselmatige bebouwing die bestaat uit overwegend vrijstaande en twee-onder-één-kap woningen. De overige historische wegen (Kerkweg, Overweg) worden gekenmerkt door een vloeiender verloop. De Kerkweg en een gedeelte van de Overweg kenmerken zich door een slechts eenzijdig bebouwingslint. Karakteristiek is hier het royale uitzicht op het omringende en licht geaccidenteerde open landschap. Deze 'vensters' naar het open landschap zijn zoveel mogelijk gevrijwaard van verdichting door bebouwings- en groenelementen.

De naoorlogse uitbreidingsbuurt wordt gekenmerkt door een kleinschalige opzet met regelmatig geplaatste bouwblokken. Deze buurt vormt in haar planmatige opzet en uitwerking een duidelijk contrast met het bebouwingsbeeld langs de gegroeide structuur.

De dorpslinten worden plaatselijk doorgezet in korte linten en bebouwingsclusters langs de Zutphensestraatweg, voornamelijk bestaande uit vrijstaande burgerwoningen met een eenvoudig karakter.

2.3.2 cultuurhistorische waarden

Spankeren had al vroeg een eigen kerk. Een deel van de toren stamt nog uit de 11^{de} eeuw. De kerk kreeg haar huidige uiterlijk toen zij grotendeels werd herbouwd na een grote brand en is aangewezen als zowel een rijks- als gemeentelijk monument. Onderhavig plangebied beslaat de huidige compacte bebouwde kom die is ontstaan vanaf ongeveer 1880. Aan de dorpsweg zijn de dorpschool (1882/1883) gesitueerd en de onderwijzerswoning (1896). De muziektent is een gemeentelijk monument.

2.4 Openbare ruimte

In de beleving van het plangebied overheerst het dorpse karakter van dit woongebied.

2.4.1 verkeer

Het bestemmingsplangebied Spankeren grenst aan de westzijde aan de hoofdverbinding tussen Dieren-Apeldoorn, wetende de Burgemeester Willemsstraat en de Kanaalweg en aan de zuidzijde van het gebied ligt de hoofdverbinding Dieren-Zutphen: de Zutphensestraatweg. De spoorlijn Arnhem-Zutphen doorsnijdt het gebied aan de zuidzijde. Bovengenoemde wegen dienen als voornaamste ontsluiting van Spankeren en zijn aangemerkt als gebiedsontsluitingswegen maar vallen buiten het plangebied van dit bestemmingsplan. Alle wegen binnen het plangebied maken deel uit van het verblijfsgebied. Op deze erftoegangswegen heeft het autoverkeer een meer gelijkwaardige functie met de overige weggebruikers en is voorts de snelheidslimiet 30 km/uur.

Spankeren wordt niet ontsloten door buslijnen en ook het treinstation ligt op ca. 1,5 km afstand.

2.4.2 spelen

In het plangebied Spankeren zijn verschillende speelvoorzieningen aanwezig. De voorzieningen bestaan uit speelplekken met verschillende speeltoestellen voor verschillende doelgroepen. De speelplekken zijn bedoeld voor zowel jonge kinderen als de kinderen van 6 tot en met 12 jaar.

2.4.3 groenvoorzieningen en water

Het dorp Spankeren is van oorsprong een agrarisch kerkdorp. Het agrarisch karakter is met de komst van het bedrijventerrein en de toegenomen bebouwing sterk verminderd.

In de kern is er niet overal ruimte voor bomen in de straat, maar door de beperkte omvang van het dorp tast dit de groene uitstraling niet zo zeer aan. De bomen in de particuliere tuinen zijn daarmee wel van groot belang. Op andere locaties staan voldoende bomen. Met name bij de kerk en het kerkplantsoen staan veel verschillende soorten bomen.

2.4.4 natuur

Het gebied ligt op een overgangszone van het dichte bosgebied van de Veluwe naar de lage en natte IJsseluiterwaarden. De invloed van de Veluwse bossen is hier relatief klein vanwege het kanaal en de bebouwing van Dieren. De openheid van de IJsseluiterwaarden aan de zuidzijde is merkbaar in het plangebied. Binnen het plangebied zijn door het rijk geen locaties aangewezen als beschermd of staatsnatuurmonument in het kader van de *Natuurbeschermingswet 1998*. Evenmin hebben gedeputeerde staten locaties aangewezen als beschermde leefomgeving in het kader van de *Flora- en faunawet*.

De Zutphensestraatweg ten zuiden van het plangebied grenst aan het Natura 2000 gebied Uiterwaarden IJssel (Vogelrichtlijngebied).

Aan de noordkant van Spankeren ligt de Soerense Poort, een ecologische verbinding op nationaal niveau, een zogeheten robuuste verbinding.

Onderhavig bestemmingsplan is een actualisatie van bestaande bestemmingsplannen. Het nieuwe plan maakt geen nieuwe functiewijzigingen mogelijk in het kader waarvan een natuurwaardenonderzoek moest plaatsvinden. Er heeft daarom geen natuurwaardenonderzoek gericht op effecten op Natura 2000-gebied plaatsgevonden (externe werking).

2.5 Woonmilieu

Bij de rijksnota *Mensen, wensen, wonen* is het begrip woonmilieu geïntroduceerd om aan te geven dat het niet alleen gaat om de kwaliteit van de woning maar ook de kwaliteit van de woonomgeving en bijvoorbeeld de ligging van de buurt. In dat verband kan het plangebied getypeerd worden als 'landelijk wonen': er is

sprake van een lage bebouwingsdichtheid in een overwegend groen gebied met weinig voorzieningen.

2.5.1 woonruimtevoorraad

Aan de hand van het bestand voor de onroerend zaak belasting kan voor het plangebied Spankeren de onderstaande verdeling van de woningvoorraad worden aangehouden. Daaraan is toegevoegd een inzicht betreffende het geschikt zijn van die voorraad voor ouderen.

1-1-'06	Vrijstaand, twee-onder-een-kap, geschakeld		Rijenwoning		flat, appartement, maisonette		winkel met woonhuis, bedrijfspwoningboerderij etc.		Totaal		Geschikt voor ouderen
Huur	2	2%	96	83%	18	15%	0	0%	116	100%	8
Koop	162	89%	20	11%	0	0%	0	0%	182	100%	0
Totaal	164	55%	116	39%	18	6%	0	0%	298	100%	8

Uit de overzichten voor het plangebied Spankeren blijkt het volgende:

- Het aandeel van koopwoningen ligt boven het gemeentelijk gemiddelde (61% in Spankeren en 57% in de totale gemeente);
- In het plangebied staan relatief veel vrijstaande en twee-onder-een-kapwoningen (55% in Spankeren en 34% in de totale gemeente);
- Het aandeel van voor ouderen geschikte woningen ligt ver onder het gemeentelijk gemiddelde (3% in Spankeren en 14% in de totale gemeente).

In het plangebied komen geen gebouwen voor bijzondere woonvormen voor.

2.5.2 bevolkingssamenstelling

De bevolkingssamenstelling binnen het plangebied Spankeren kan als volgt worden weergegeven:

naar leeftijd

1-1-06	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-74	75-84	85 e.o.	totaal
Aantal	122	91	95	210	135	75	29	0	757
%	16	12	12	28	18	10	4	0	100

naar huishoudens

1-1-05	Alleengaand	Eenoudergezin	(echt)paar zonder kinderen	(echt)paar met kinderen	Totaal
Aantal	120	27	91	101	339
%	35	8	27	30	100

De bevolking in Spankeren is de afgelopen 10 jaar (1996-2006) met 6% afgenomen. In de gemeente Rheden was er sprake van een afname van 1,8%. Uit deze overzichten blijkt in vergelijking met de cijfers voor de gehele gemeente het volgende:

- De samenstelling van de bevolking in Spankeren is, in vergelijking met het beeld voor de gehele gemeente, relatief jong. De leeftijdsgroepen 14-24 jaar en 40-64 jaar zijn oververtegenwoordigd. De leeftijdsgroepen boven de 65 jaar zijn ondervertegenwoordigd.
- Wat de samenstelling van het huishouden betreft wonen er in Spankeren gemiddeld meer (echt)paren met kinderen dan gemiddeld in de gehele gemeente.
- Het aandeel van alleengaanden is in Spankeren duidelijk lager dan het aandeel van alleengaanden in de gehele gemeente.

2.5.3 leefbaarheids monitor

De veiligheidsmonitor Gelderland-Midden is een periodiek enquêteonderzoek naar de leefbaarheid en veiligheid in de politieregio Gelderland-Midden. In september 2005 is dit bevolkingsonderzoek voor de derde keer in deze regio gehouden. De gegevens zijn niet per dorp beschikbaar, maar per werkgebied van de wijkagent. Spankeren hoort tot het werkgebied Dieren Zuid/Ellecom/Spankeren. In onderstaand overzicht worden de scores voor dit werkgebied vergeleken met scores voor de overige werkgebieden waar de gemeente Rheden onderdeel van is. Ter vergelijking is ook de score voor het district Arnhem Veluwezoom opgenomen.

Voor het werkgebied Dieren Zuid/Ellecom/Spankeren is de score voor de sociale kwaliteit en het oordeel eigen woning relatief positief in vergelijking met de overige werkgebieden. Het beoordelingscijfer voor de voorzieningen is daarentegen relatief laag.

Thema	Werkgebied Dieren/Ellecom/ Spankeren	Bandbreedte scores werkgebieden gemeente Rheden	District Arnhem Veluwezoom
Algemene evaluatie woonbuurt (kental)	8,1	6,9 - 8,5	7,4
Woonbuurt			
- Sociale kwaliteit (kental)	6,9	5,9 - 7,0	6,1
- Oordeel eigen woning (kental)	8,2	7,2 - 8,2	7,4
- Verkeersoverlast (kental)	3,4	2,7 - 3,8	3,8
- Verloerding (kental)	4,1	3,8 - 4,6	4,7
- Voorzieningen (waarderingscijfer)	6,0	6,0 - 7,3	6,6
Beschikbaarheid politie	4,4	4,1 - 4,7	4,2
Oordeel gemeente	4,7	4,1 - 5,2	4,6

2.6 Economische activiteiten

Over het gehele plangebied overheerst de woonfunctie. Daar waar er wel bedrijvigheid plaatsvindt is dit dusdanig kleinschalig dat dit past binnen deze woonfunctie.

2.7 Maatschappelijke instellingen

In Spankeren is een beperkt aanbod van openbare voorzieningen. Aan de Dorpsweg bevindt zich de Prinses Margrietschool (openbaar). Naast deze basisschool is het Dorpshuis gesitueerd waar onder andere activiteiten van plaatselijke verenigingen plaatsvinden en waarin een peuterspeelzaal is gevestigd. Aan de Kerkweg staat een kerk van de hervormde gemeente.

2.8 Doelstelling

Doelstelling is om de huidige ruimtelijke en functionele structuur van het plangebied in stand te houden en te beschermen en daar waar mogelijk te versterken of te verbeteren, zodanig dat de huidige samenhang en de (landschappelijke) waarden kunnen blijven voortbestaan.

Dit komt tot uitdrukking in een plan dat voorstaat om:

- het woonmilieu te handhaven en slechts daar waar de karakteristieken van het gebied het toelaten, in de maat en schaal van het plangebied bebouwing mogelijk te maken, waarbij overigens gezien de eigendomssituaties het gemeentebestuur voor wat de uitvoering daarvan betreft slechts een regierol heeft;
- in de woonomgeving, al dan niet aan huis, uit economische (buurtgebonden werkgelegenheid), ruimtelijke (vermindering woonwerkverkeer, efficiënter gebruik parkeergelegenheid, afwisseling in de bebouwing) en sociale motieven (levendigheid, verhogen voorzieningen niveau in de omgeving, veiligheid) ook andere functies toe te laten;
- het mogelijk te maken dat voorzieningen worden gehandhaafd door ruime uitwisselingsmogelijkheden te bieden;
- door middel van milieuzonering een afweging te maken omtrent de passendheid van hinderveroorzakende functies ten opzichte van hindergevoelige functies;
- de openbare ruimte te handhaven en de mogelijkheden te bieden om de kwaliteit te versterken.

3 Haalbaarheid van het plan

3.1 Inleiding

Dit hoofdstuk beschrijft, voorzover van belang, het rijks-, provinciaal- en gemeentelijk beleid. Naast de belangrijkste algemene uitgangspunten worden specifieke voor dit plangebied geldende uitgangspunten weergegeven. Het beleid is in dit bestemmingsplan afgewogen en doorvertaald op de kaarten en in de voorschriften.

Dit bestemmingsplan heeft als uitgangspunt dat de huidige situatie wordt geconserveerd. Er worden nagenoeg geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen toegestaan. Uitbreiding van een pand wordt in de meeste gevallen beperkt toegestaan.

3.2 Ruimtelijke kaders

3.2.1 ruimtelijke ordening

De nota *Ruimte* zoals die is vastgesteld op 23 april 2004, en 17 mei 2005 ter behandeling is aangeboden aan de Tweede Kamer, betekent voor de gemeente een voortzetting van het rijksbeleid ten aanzien van het bouwen langs de IJssel, het realiseren van een robuuste ecologische verbinding tussen de Veluwe en de Achterhoek alsmede het beschermen van Vogel- en Habitatrichtlijngebieden. De Veluwe wordt genoemd als Nationaal Landschap. De precieze begrenzing van het Nationaal Landschap wordt in het kader van het *Streekplan Gelderland 2005* nog nader uitgewerkt.

Het provinciale *Streekplan Gelderland* dat op 29 juni 2005 is vastgesteld geeft de beleidskaders aan voor de ruimtelijke ontwikkeling voor de komende tien jaar. Hoofddoel van dit streekplanbeleid is het scheppen van ruimte voor verschillende ruimtevragende functies op het beperkte oppervlak. De doelstellingen van dit bestemmingsplan komen overeen met de doelstellingen geformuleerd in het streekplan. Het streekplan zoomt niet in op Spankeren. Specifieke onderwerpen zoals uitbreiding van de stedelijke functies, de vestiging van bovenlokale functies, detailhandel en grootschalige voorzieningen en bijvoorbeeld hoogwaterbescherming zijn niet van toepassing in dit plangebied.

Op 26 oktober 2006 is een nieuw regionaal structuurplan voor de regio Arnhem Nijmegen vastgesteld, het Regionaal Plan 2005-2020. Het doel van dit plan is het werken aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat van de regio Arnhem en Nijmegen voor haar inwoners, ondernemers en bezoekers. Hierbij zullen vier ontwikkelingsthema's (economie, mobiliteit, landschap en wonen) worden uitgewerkt. Deze thema's zoomen niet specifiek in op het plangebied.

Het plangebied ligt binnen de wooncontour tot 2014 zoals die tussen het knooppunt en de gemeenten zijn vastgelegd.

In januari 2006 is de Ruimtelijke structuurvisie vastgesteld. Deze visie geeft de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente tot 2020 aan met een doorkijk naar 2030. Bij de voorbereiding van deze visie is met diverse belangengroepen gesproken over verschillende mogelijkheden in de dorpen en het buitengebied. Bij de ruimtelijke ingrepen die daarvoor nodig zijn, vormen de kwaliteiten van natuur en landschap het vanzelfsprekend uitgangspunt. Voor het plangebied zelf worden geen ingrijpende ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. Wel wordt in de structuurvisie als programmapunt opgenomen de transformatie van bedrijvenlocaties tot woningbouw (het gaat hier om het gebied ter weerszijden van de spoorlijn en ten noorden van Spankeren) en de vergroting en deels revitalisering van het bedrijventerrein ten noorden van het bestaande terrein langs Spankeren. Deze locaties grenzen aan het plangebied..

Voorts heeft de gemeenteraad op 10 juli 2007 beleidsregels vastgesteld betreffende de toepassing van vrijstellingen zoals die zijn verwoord in artikel 19 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening. Met onderhavig bestemmingsplan wordt voor het plaatsen van bijgebouwen een definitieve regeling geïntroduceerd.

3.2.2 wonen

De nota *Van Woonvisie naar concessies* is een nadere uitwerking van de *Woonvisie 2002* van het Knooppunt Arnhem Nijmegen. Die nota en de bijbehorende *Overeenkomst concessie woningbouw 2004-2009*, zijn vastgesteld door de KAN-raad op 19 februari 2004. Vaststelling door de gemeenteraad vond plaats op 29 juni 2004.

Het concessiebeleid is het nieuwe beleidskader waarop de provincie toetst. Het plangebied Dieren-Zuid ligt binnen de concessiegrenzen. Ingevolge de concessie die voor de periode 2004 - 2009 wordt verleend (met een herijking na twee jaar), moet op gemeentelijk niveau 50 % van de nieuwbouw gerealiseerd worden in de goedkope/betaalbare sector met een prijsniveau tot 172.000 euro v.o.n. (prijsspeil vanaf 2003, vooralsnog bevroren). Voorts is bepaald dat:

- tenminste 15 % van het gemeentelijke nieuwbouwprogramma bestaat uit sociale huurwoningen (kale huur per maand maximaal 454 euro, prijspeil juli 2003);
- ten minste 35 % van alle woningen wordt gerealiseerd in de vorm van direct voor ouderen geschikte woningen.

Het gemeentelijk woonbeleid is verwoord in de *Woonvisie 2003 - 2007, werken aan evenwicht*. Deze woonvisie is door de gemeenteraad vastgesteld op 2 maart 2004 en bevat een gebiedsgerichte uitwerking van het gemeentelijk woonbeleid. Bij het meewerken aan ruimtelijke plannen ten behoeve van woningbouw, is de *Woonvisie 2003 - 2007* uitgangspunt. Het gaat om het brede begrip wonen: naast woningen is er aandacht voor woonomgeving, leefbaarheid en wonen en zorg. Kwaliteit neemt in de woonvisie een belangrijke plaats in. Dit betekent onder andere toepassing van kwaliteitskeurmerken als bijvoorbeeld

levensloopbestendigheid en Woonkeur. Verder wordt er gestreefd naar een goede doorstroming met als doel een betere afstemming van vraag en aanbod. De tweedeling tussen goedkoop/betaalbaar versus duur uit de KAN-concessie afspraak is (nadat de gemeenteraad in juni 2004 had ingestemd met het KAN concessiebeleid) als maatgevend criterium aan de woonvisie toegevoegd. De gemeente streeft in Dieren naar vergroting van de woningdifferentiatie. Voor gezinnen met kinderen zijn in Dieren beperkte toevoegingen gewenst. Toevoegingen zijn in de eerste plaats gewenst voor ouderen en zorgvragers.

De nota *Ouderenbeleid 2004 - 2008* is op 29 juni 2004 door de raad vastgesteld. Voor wat de ruimtelijke aspecten betreft komt hieruit naar voren dat in Dieren ontwikkelingen worden gestimuleerd die de uitbouw van de woonservicezone versterken.

De in regionaal verband tot stand gekomen nota *Lokaal volksgezondheidsbeleid 2004 - 2007*, vastgesteld bij raadsbesluit van 25 mei 2004, bevat een groot aantal lokale actiepunten die voor een beperkt deel gefaciliteerd kunnen worden in een bestemmingsplan.

Het bestemmingsplan biedt de mogelijkheid dat de bewoner aan huis een praktijk voert. Voor de overige voorzieningen op het gebied van gezondheidszorg en welzijn zal meestentijds de bestemming *Voorzieningen* geschikt zijn. Er is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het vestigen van (para)medische voorzieningen binnen de bestemming *Wonen*.

De nota *Spelen* uit 1985 is inmiddels geëvalueerd en een nieuwe nota is in voorbereiding. De *Beleidsnota Spelen* is een onderdeel van het jeugd- en jongerenbeleid in de gemeente Rheden. Het doel is speelruimte te creëren en te behouden voor verschillende doelgroepen (3-23 jaar).

De doelgroepen zijn:

- 3 - 12 jaar, hiervoor zijn de speelvelden bedoeld;
- 13 - 23 jaar, hiervoor zijn de trapvelden, basketbalvelden, skatevoorzieningen en de jongerenontmoetingsplaatsen (jop) bedoeld.

Voor beide groepen moeten in de dorpen voorzieningen aanwezig zijn.

Afhankelijk van de voorzieningen (jop of speelplek) wordt overleg gevoerd met verschillende belanghebbenden. De voorzieningen moeten voldoen aan het *Warenbesluit Attractie- en Speelvoorzieningen* en de geldende milieuregels.

3.2.3 werken

In de *Bedrijvennota Knooppunt Arnhem Nijmegen 2002 - 2005; balans tussen economie, milieu en ruimtelijke kwaliteit* zoals vastgesteld in april 2003, geeft het knooppunt geen specifieke opgaven aan de betreffende dorpen.

De VNG-uitgave *Bedrijven en milieuzonering* is leidraad geweest voor het gemeentelijke beleid dat is vastgelegd in de notitie *Milieuzonering in de gemeente Rheden* en via de *Standaard werkwijzen* is vastgesteld bij raadsbesluit van 25 mei 2004. Daarin wordt de gemeente opgedeeld in een viertal omgevingstypen. Voor alle inrichtingen wordt een afstandsmaat gegeven tot een hindergevoelige functie. In paragraaf 3.5 wordt nader ingegaan op de doorwerking van dat

beleid op de milieuzonering zoals die wordt opgenomen in een bestemmingsplan.

Welke mogelijkheden aanwezig zijn bij het bestemmen van bedrijven in de dorpskernen die een kleinere afstand hebben tot de hindergevoelige functies (zoals woningen) dan volgens de berekende milieucontour uit milieuhygiënisch oogpunt nodig is, is vastgelegd bij de standaardisering van de werkwijzen bij bovengenoemde notitie.

De hiervoor vermelde gemeentelijke notitie vormt tevens de basis voor het beleid omtrent het toelaten van dienstwoningen.

3.2.4 toerisme

De provinciale nota *Mooi dichtbij* uit 2003 vraagt meer aandacht voor ruimte voor toeristisch-recreatieve bedrijven. In het kader van het nieuwe streekplan zullen hiervoor ruimtelijke afwegingen worden gemaakt. Het Gelderse toeristisch-recreatieve aanbod is inmiddels zo veelzijdig dat het de komende jaren vooral aankomt op kwaliteitsverbetering en uitgekiende marketing in plaats van kwantitatieve groei.

Op basis van de gewenste ontwikkeling in het *Toeristisch Recreatieve Ontwikkelingsplan Rheden (TROP)*, vastgesteld in de raadsvergadering van 3 november 2004, wordt in dit bestemmingsplan de mogelijkheid geopend voor kleinschalige verblijfsaccommodaties in de vorm van bed-and-breakfast-inrichtingen. Het stimuleren danwel ontwikkelen van toeristische activiteiten langs het Apeldoorns kanaal is in het *TROP* opgenomen als project.

3.2.5 natuur

De Europese richtlijnen zijn thans geïmplementeerd in de *Flora- en faunawet* en de *Natuurbeschermingswet 1998*.

De gebiedsbescherming is geregeld in de *Natuurbeschermingswet 1998*. In het plangebied liggen geen Natura 2000-gebieden zoals bedoeld in de *Natuurbeschermingswet 1998* (voorheen Speciale Beschermingszones zoals bedoeld in de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen).

De Veluwe en de IJsseluiterwaarden zijn wel aangewezen als Natura 2000-gebied.

Binnen een Natura 2000-gebied mogen er geen storende factoren optreden die een significant effect hebben op de habitattypen of de natuurlijke leefomgeving van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen. Dit geldt niet alleen voor de activiteiten en ingrepen in het gebied zelf, maar ook voor activiteiten en ingrepen erbuiten die invloed (kunnen) hebben op het gebied. De zogeheten externe werking.

De soortbescherming is geregeld in de *Flora- en faunawet*. Bij nieuwe ontwikkelingen moet onderzocht worden welke significante gevolgen dit heeft voor de aanwezige beschermde soorten en/of hun leefomgeving. Als een plan (in)direct kan leiden tot de verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project strijdig zijn met de *Flora- en faunawet*.

Afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed, geldt een andere procedure. Er bestaan drie verschillende beschermingsregimes:

- op basis van een vrijstelling hoeft voor de algemene soorten geen ontheffing aangevraagd te worden bij bestendig gebruik en beheer of bestendig gebruik of ruimtelijke ingrepen;
- voor de overige beschermde soorten geldt dat de activiteiten uitgevoerd moeten worden op basis van een gedragscode of een ontheffing die de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit (LNV) heeft goedgekeurd of verleend. Dit wordt getoetst aan het criterium 'doet geen afbreuk aan de gunstige instandhouding van de soort';
- voor het overtreden van de verbodsbepalingen, bijvoorbeeld bij een ruimtelijke ingreep die effect heeft voor streng beschermde soorten, is een ontheffing nodig van de minister van LNV. Voor deze soorten geldt een uitgebreide toetsing.

Het is alleen mogelijk om te bepalen welk beschermingsregime van toepassing is indien inzicht is verkregen welke soorten door de ingreep/activiteit (kunnen) worden beïnvloed. Voor veel zaken die op grond van het bestemmingsplan mogelijk zijn of worden (denk aan een bouw-, aanleg- of ontgrondingsvergunning), kan het nog steeds nodig zijn om een onderzoek te verrichten naar de natuurwaarde.

Binnen het plangebied zijn:

- (door het Rijk) geen locaties aangewezen als beschermd of staatsnatuurmonument in het kader van de Natuurbeschermingswet.
- door Gedeputeerde Staten geen locaties aangewezen als beschermde leefomgeving in het kader van de Flora- en Faunawet.

Indien zich in de planvorming voor Spankeren en met name aan de randen grenzend aan de IJsseluiterwaarden en aan de noordoostzijde in verband met de Soerense Poort (grootschalige) ontwikkelingen zullen voordoen met uitstralende effecten op dat beschermde gebied, zullen die effecten in beeld moeten worden gebracht.

Gezien evenwel het feit dat dergelijke grootschalige ontwikkelingen in het plangebied niet zijn voorzien en het slechts gaat om het vastleggen van de bouw- en gebruiksmogelijkheden van de bestaande bebouwing, kan worden geconcludeerd dat door de voorziene planontwikkeling géén storende factoren die een significant effect hebben op het beschermde gebied. Om die reden is, na raadpleging van de ter beschikking staande registers, afgezien van veldonderzoek.

In het gemeentelijk Groenstructuurplan uit 2002 en de Beleidsnota Bomen die is vastgesteld in 2005, is leidraad dat de groene kenmerken en karakteristieken in de dorpen en deelgebieden worden versterkt.

De noordzuid-wegen van het dorp vormen het groene raamwerk: de Kerkweg-Overweg, Van Rensselaerweg-Kanaalweg, aangevuld met de Dorpsweg. In het raamwerk van Spankeren wordt gestreefd naar boomrijen, met uitzondering van de Dorpsweg waar wordt gestreefd naar een losse boombegeleiding.

3.2.6 verkeer

In het gemeentelijke *Verkeersveiligheidsplan* uit 2000 wordt een wegategorisering beschreven. Buiten de bebouwde kom liggen stroom- en gebieds-ontsluitingswegen, binnen de bebouwde kom zijn de wegen aan te merken als gebiedsontsluitingsweg of erftoegangsweg (binnen de verblijfsgebieden).

In voorliggend plangebied is vooral sprake van verblijfsgebieden ontsloten door een net van ontsluitingswegen. Het grootste deel van het gebied is of zal worden ingericht als 30-km zone. Bij het leggen van de bestemmingen is hiermee rekening gehouden. De parkeernormen uit de *Bouwverordening* zijn de basis van het parkeerbeleid in dit gebied.

3.2.7 zend- en ontvangstmasten

In het *Nationaal Antennebeleid* heeft het rijk zich uitgesproken voor een bouwvergunningvrijheid van antennes voor mobiele telefonie tot vijf meter hoog. Deze bouwvergunningvrijheid dient aan wettelijke regels te voldoen, die zijn opgenomen in het *Besluit bouwvergunningvrije en licht-bouwvergunningplichtige bouwwerken*. In het Nationaal Antennebeleid is als voorwaarde voor vergunningvrijheid opgenomen dat een convenant is gesloten tussen rijk, mobiele operators en de VNG. Eén van de afspraken is dat er per gemeente door de operators gezamenlijk, jaarlijks, een plaatsingsplan wordt opgesteld. Op dit plaatsingsplan worden alle antennes, gespecificeerd naar operator, opgenomen. Ook worden zogenaamde zoekgebieden op het plaatsingsplan aangegeven. Gemeenten hebben geen inspraak: vóór vaststelling van het plaatsingsplan kan de gemeente verzoeken om overleg. Andere afspraken die in het convenant zijn gemaakt betreffen de plaatsing op woongebouwen, de instemmingsprocedure, visuele inpasbaarheid en blootstellingslimieten.

Gezien de regels opgenomen in het genoemde besluit als het gaat om antenne-installaties, maar ook om C2000-masten en sirenes en voorts de wettelijke mogelijkheid om vrijstelling van een bestemmingsplan te verlenen voor masten tot 40 meter, bevat het bestemmingsplan geen bepalingen ter zake.

Indien een bouwplan niet voldoet aan hetgeen in zijn algemeenheid mogelijk is gemaakt, wordt de voorkeur gegeven aan afweging die is toegesneden op het verzoek. Zonodig wordt een bestemmingsplan in procedure gebracht.

Onderhavig plan houdt in zijn bestemmingen rekening met de gestelde ruimtelijke kaders en maakt de uitvoering van dat beleid mogelijk.

3.3 Cultuurhistorische kaders

De rijksnota *Belvedere* uit 1999 formuleert als hoofddoelstelling dat de cultuurhistorische identiteit sterker richtinggevend moet zijn bij de ruimtelijke inrichting. Na uitvoerige selectie is de Zuidelijke Veluwezoom aangewezen als een gebied waar de instandhouding en versterking van de cultuurhistorische kwaliteit maatgevend moet zijn.

De vervolgens op provinciaal niveau in 2000 vervaardigde nota *Belvoir* geeft aan dat bij ontwikkelingsprocessen de cultuurhistorische waarden een belangrijke en volwaardige plaats krijgen.

In 1992 heeft Nederland het *Verdrag van Valetta* inzake de bescherming van het archeologisch erfgoed (hierna Malta) ondertekend. De ondertekening heeft geleid tot het opstellen van nieuwe archeologie wetgeving, die verankerd zal worden in onder andere de *Monumentenwet 1988*, welke wijziging in oktober 2003 aan de Tweede Kamer is aangeboden. Invoering van de nieuwe regelgeving wordt voorzien medio 2007. In hoofdzaak houdt de nieuwe wetgeving de volgende punten in:

- bij bodemverstoringen moeten belangrijke archeologische resten intact blijven, bij voorkeur op de oorspronkelijke plaats (in situ);
- indien handhaving in situ van belangrijke resten niet mogelijk is, zal moeten worden opgegraven en moeten de resten worden bewaard in (provinciale) depots;
- bij grote bodemversturende ingrepen is archeologisch onderzoek verplicht;
- gemeenten moeten bij het opstellen van een bestemmingsplan rekening houden met de in hun bodem aanwezige waarden. Op deze manier moet archeologisch vooronderzoek ook verplicht worden voor kleinere bodemverstoringen;
- de kosten van onderzoek en een mogelijk uit te voeren opgraving komen voor rekening van de verstoorder.

Om goed te kunnen inspelen op de eisen die 'Malta' aan de gemeente stelt, is op 2 november 2004 in de nota *Zand erover* een eerste aanzet voor een eigen archeologiebeleid vastgesteld door de gemeenteraad. Hierin worden voornemens uitgesproken ten aanzien van onder andere:

- de integratie van de archeologische kennis in de *Structuurvisie*;
- het beschermen van archeologische waarden op basis van de *Monumentenverordening*;
- de integratie van archeologische kennis in bestemmingsplannen door het benoemen en beschermen van archeologische aandachtsgebieden; deze gebieden zijn aangewezen op basis van hetzij de *Monumentenwet* of daarvan afgeleide regelgeving hetzij gebaseerd op de *Monumentenverordening* of daarvan afgeleide regelgeving;
- het zoeken van regionale of intergemeentelijke samenwerking.

Met het vaststellen van die nota is tevens de gemeentelijke *Archeologische Verwachtingskaart* vastgesteld. Deze kaart geeft inzicht in de kans die bestaat op het vinden van archeologische resten. Hoe groter de kans op het vinden van belangrijke resten hoe hoger de verwachtingswaarde. Geconstateerd kan worden dat voor een groot deel van het grondgebied van de gemeente een middelhoge tot hoge verwachting geldt. Om die reden zal een selectie plaatsvinden. De belangrijkste locaties zullen, net zoals de bekende waardevol geachte terreinen die zijn opgenomen op de *Archeologische Monumentenkaart* van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, als archeologisch aandachtsgebied op de waardenkaart voor Spankeren worden aangegeven. Hierop komt een aanlegvergunningstelsel te rusten. Op de niet geselecteerde

gebieden zal op basis van de *Monumentenverordening* al dan niet een nader uit te werken onderzoeksvereiste rusten.

Dat het plangebied cultuurhistorisch waardevol is, blijkt uit de aanwijzing als Belvederegebied. Geraadpleegd zijn cultuurhistorische kaarten en beschrijvingen van de provincie en de gemeente. Die gegevens zijn bij het actualiseren van de bestemmingsplannen vooral informatief van aard. Voorzover cultuurhistorische waarden nog (als relict) aanwezig zijn en het behoud of het herstel wordt nagestreefd, zijn zij vertaald in de plankaart of in de beschrijving-in-hoofdpijnen waarin de karakteristiek van het plangebied is vevat.

In de beschrijving-in-hoofdpijnen is een verdere invulling gegeven voor de waardevolle zones en locaties zoals die op de waardenkaart zijn aangeduid.

3.3.1 welstandsnota

Op 25 mei 2004 heeft de gemeenteraad de *Welstandsnota* vastgesteld. In het bestaande gebied, waar weinig ontwikkelingen mogelijk zijn, hebben burgers en ontwikkelaars aldus een gedetailleerd overzicht van de welstandscriteria. De criteria zijn geënt op de bestaande karakteristieken die in de onderscheiden 33 deelgebieden aanwezig zijn. Ten aanzien van (grotere) inbreidingslocaties geeft de nota geen uitsluitel over de beoordelingscriteria, in die gevallen worden afzonderlijke criteria opgesteld. De nota is een onderlegger voor de cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden zoals die zijn verwoord in de beschrijving-in-hoofdpijnen.

Onderhavig plan houdt aldus rekening met de gestelde cultuurhistorische kaders en maakt de uitvoering van dit beleid mogelijk.

3.4 Milieu kaders

In deze paragraaf komen diverse milieuaspecten aan de orde.

3.4.1 milieuzonering

De VNG-uitgave *Bedrijven en Milieuzonering* is gebruikt om een *Inrichtingenlijst* te vervaardigen die is toegesneden op de specifieke omstandigheden in de gemeente. De uitgave heeft namelijk als uitgangspunt 'een gemiddeld, modern bedrijf binnen een bedrijfstype, gelegen in een rustige woonwijk' en koppelt daaraan 11 toelaatbare hinderafstanden met uiteindelijk zes zoneringscategorieën.

In paragraaf 3.2.3 is al gerefereerd aan het beleid zoals dat is neergelegd in de notitie *Milieuzonering in de gemeente Rheden* zoals vastgesteld via het raadsbesluit van 25 mei 2004.

Uit deze notitie volgt een indeling van de gemeente in vier omgevingstypen, een systematiek voor het variëren van hinderafstanden ten opzichte van het omgevingstype en een lijst waarin alle, nader gespecificeerde, typen van inrichtingen zijn geordend. In de bijlage is de inhoud van die notitie, toegesneden op een bestemmingsplan, opgenomen en voorzien van een kaart

met de precieze begrenzingen van de omgevingstypen voor het voorliggende plan. Daardoor kan voor elke specifieke inrichting en afhankelijk van de locatie een afstandsmaat worden bepaald die moet worden aangehouden tot hindergevoelige functies.

Gezien de systematiek van het bestemmingsplan, een grote mate van globaliteit, is het gewenst om die lijst niet alleen te koppelen aan de bestemming *Werken*, maar van toepassing te laten zijn op alle inrichtingen. Door het aanbrengen van een ruimtelijke scheiding tussen hinderveroorzakende en hindergevoelige functies wordt de werk- en leefkwaliteit beschermd. Voorts wordt in de lijst aangegeven onder welke bestemming een inrichting begrepen moet worden. Uit de voorschriften blijkt of een inrichting wordt toegelaten. Aldus wordt een goede ruimtelijke ordening gewaarborgd.

De inrichtingen die aanwezig zijn in het plangebied zijn getoetst aan de milieuzonering. In de *Inrichtingenlijst* is bepaald wat de milieu-contour van deze inrichtingen is. Een milieu-contour van 10 meter is zonder meer toegestaan. Uit de toetsing blijkt dat de aanwezige inrichtingen voldoen aan de afstandsmaten die voortvloeien uit de milieuzonering. Naast de mogelijkheden die in de *notitie Milieuzonering* zijn begrepen voor bestaande inrichtingen, gaat het bij een bestemmingsplan overigens om een algehele afweging. Bij de *Standaard werkwijzen* is aangegeven dat het positief bestemmen van bestaande inrichtingen uitgangspunt is. Aspecten zoals werkgelegenheid, het dorpsbelang en stedenbouwkundige/planologische overwegingen worden hierbij evenzeer betrokken.

3.4.2 *geluid*

Voor de toepassing van de *Wet geluidhinder* kunnen de volgende uitgangspunten worden geformuleerd. Een akoestisch onderzoek is nodig wanneer een bestemmingsplan geluidsgevoelige bebouwing mogelijk maakt, binnen één van de zones die de wet noemt. Dat onderzoek is niet nodig als het gaat om de vastlegging van een bestaande (legale) situatie. Het onderzoek moet inzicht geven in de toekomstige geluidsbelasting. Indien uit het akoestisch onderzoek blijkt dat de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, dan is het noodzakelijk dat het college van Burgemeester en Wethouders vóór de vaststelling van het bestemmingsplan het besluit hebben genomen tot ontheffing van de betreffende grenswaarde. Dit geldt ook voor die gebieden waarop door middel van een uitwerking of wijziging ingevolge artikel 11 van de *Wet op de Ruimtelijke Ordening* een geluidsgevoelige bestemming wordt gerealiseerd.

wegverkeer

De *Wet geluidhinder* is voor het onderdeel wegverkeerslawaai van toepassing op geluidsgevoelige gebouwen die zijn geprojecteerd binnen zones van -al dan niet in het plangebied gelegen- wegen. Wegen die deel uitmaken van een woonerf en van een 30-kilometer zone zijn daarvan uitgezonderd. De streefwaarde voor geluidsbelasting die wordt veroorzaakt op de gevel bedraagt zowel in binnen-

stedelijk als in een buitenstedelijk gebied 48 dB. In een binnenstedelijke situatie kunnen hogere grenswaarden worden vastgesteld tot en met 63 dB, in een buitenstedelijk gebied tot en met 53 dB.

Met de *Standaard Rekenmethode II van de Reken- en Meetvoorschriften Wegverkeerslawaai* is met behulp van de verkeersgegevens afkomstig uit de *Regionale Verkeersmilieukaart RVMK 2016* een akoestisch onderzoek uitgevoerd om de vrije veld 40 BA-contour in en rond het plangebied te kunnen bepalen. Van de Kanaalweg en van de Zutphensestraatweg is de geluidsbelasting berekend. Van de overige wegen zijn geen gegevens opgenomen in de *RVMK 2016* of de geluidscontouren zijn verwaarloosbaar klein.

Dit heeft geleid tot de bepaling van zones langs wegen waar de geluidsbelasting hoger is dan de streefwaarde.

In het plangebied zijn geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen waarvoor een nader onderzoek noodzakelijk is. Een hogere waarden procedure is niet nodig.

railverkeer

De *Wet geluidhinder* is tevens van toepassing op geprojecteerde geluidsgevoelige gebouwen gelegen binnen een zone langs een -al dan niet in het plangebied gelegen- spoorlijn. De spoorlijn Arnhem-Zutphen ligt langs het plangebied en brengt een zekere geluidsbelasting met zich mee.

De streefwaarde voor geluidsbelasting die wordt veroorzaakt op de gevel bedraagt 55 dB. Het college van Burgemeester en Wethouders Staten kunnen hogere grenswaarden vaststellen tot en met 68 dB.

In opdracht van de gemeente Rheden heeft DGMR een akoestisch onderzoek railverkeer d.d. 12 juni 2007 uitgevoerd. In de onderzoek zijn de geluidscontouren van de spoorlijn aangegeven. In het plangebied zijn geen nieuwe geluidsgevoelige bestemmingen waarvoor een nader onderzoek noodzakelijk is. Een hogere waarden procedure is niet nodig.

3.4.3 bodem

3.4.3.1 inventarisatie

In het kader van het vervaardigen van een geactualiseerd bestemmingsplan is onderzocht of eventueel aanwezige bodemverontreiniging consequenties heeft voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Daartoe is een inventarisatie uitgevoerd van de:

- a. algemene bodemkwaliteit van het gebied;
- b. bekende (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging;
- c. potentieel ernstig verontreinigde locaties.

Ad. a Algemene bodemkwaliteit van het gebied

In de al lang bewoonde gebieden is bijna altijd een vorm van bodemverontreiniging aanwezig. Dit is de zogenaamde diffuse bodemverontreiniging, ook wel 'achtergrondverontreiniging' genoemd. Deze verontreiniging is ontstaan door jarenlange, soms wel eeuwenlange, bewoning van een gebied. Deze vorm van

verontreiniging komt daarom vooral voor in stads- en dorpskernen en oudere woonwijken. We hebben het hier nadrukkelijk niet over lokale of puntverontreinigingen ten gevolge van specifiek aan te wijzen activiteiten (zie het kopje 'verdachte locaties'). Een duidelijke oorzaak van de achtergrondverontreiniging is niet aan te wijzen. Het gaat dan over de verontreiniging door bijvoorbeeld de uitstoot van verkeer en depositie van allerlei industriële activiteiten. De verontreiniging ligt als een soort deken over stad en dorp.

Uit onderzoek naar de mate van achtergrondverontreiniging is gebleken dat de gemeente te verdelen is in verschillende gebieden met een verschillende achtergrondverontreiniging. De volgende zones worden onderscheiden:
Zone 1: er is geen verontreiniging aanwezig
Zone 2: er is een lichte verontreiniging met pak
Zone 3: er een lichte verontreiniging met lood, zink en pak
Zone 4: er is een lichte verontreiniging met kwik, lood, zink, pak en eox.
Ook in een deel van Spankeren is de bovenste meter van de bodem verontreinigd waarbij het gaat om zone 2. Het overgrote deel van deze bovenste valt onder zone 1.
De bodemlaag dieper dan 1 meter is niet gezoneerd.

Ad. b Bekende (mogelijke) gevallen van ernstige bodemverontreiniging

Er zijn binnen het plangebied van 10 locaties bodemonderzoekgegevens bij de gemeente bekend. Deze locaties zijn allemaal afgerond.

Ad. c Potentieel ernstig verontreinigde locaties

Binnen het plangebied liggen 5 locaties waar op basis van globaal historisch onderzoek van wordt verwacht dat de bodem ernstig verontreinigd zou kunnen zijn en waar nog geen bodemonderzoek heeft plaatsgevonden. Of er daadwerkelijk sprake is van bodemverontreiniging is, tenminste bij de gemeente, niet bekend. Potentieel ernstig verontreinigde locaties op percelen waar door het onderhavige bestemmingsplan de bestemming niet verandert, zullen in het kader van Bodemkwaliteit 2005¹ worden aangepakt. Op percelen waarvan de bestemming wijzigt én die potentieel ernstig verontreinigd zijn, moet in het kader van de onderhavige bestemmingsplan bodemonderzoek plaatsvinden. Zie verder onder het kopje 'functiewijziging'.

Volgens de 'Handreiking Bestemmingsplannen' geldt bij een actualiserend bestemmingsplan het volgende:

- Voor het gehele plangebied moet historisch bodemonderzoek worden gedaan;
- Verdachte locaties dienen door middel van veldwerk te worden onderzocht;

¹ Bodemkwaliteit 2005 is een in het Nationaal Milieubeleid Plan-3 opgenomen doelstelling waarbij alle bodemverontreinigingen in het hele land in kaart moeten worden gebracht. Deze locaties moeten vervolgens vóór 2023 gesaneerd of beheerst worden.

- Er moet nader onderzoek worden gedaan indien een mogelijk ernstige bodemverontreiniging wordt ontdekt;
- Als het actualiseringsplan directe mogelijkheden voor functiewijziging bevat of er worden uitbreidingsmogelijkheden geboden die uitstijgen boven de standaardmogelijkheden, dan moet er bodemonderzoek worden uitgevoerd.

De geïnventariseerde van ernstige bodemverontreiniging verdachte locaties zullen in het kader van Bodemkwaliteit 2005 worden aangepakt.

Een nog niet afgerond bodemonderzoek zal via de Wet Bodembescherming worden aangepakt.

Daar waar het nieuwe bestemmingsplan direct mogelijkheden voor functiewijziging of uitbreidingsmogelijkheden biedt, dient bodemonderzoek te worden uitgevoerd.

Samengevat betekent dit dat in onderstaande situaties bodemonderzoek nodig is:

- Bij functiewijziging én een uit historisch onderzoek blijkende hypothese 'verdacht van ernstige bodemverontreiniging'. Binnen het plangebied zijn geen locaties waar expliciet sprake is van een functiewijziging. Er is ook geen sprake van een wijzigingsbevoegdheid binnen het plan;
- Er wordt een bouwmogelijkheid gegeven die uitstijgt boven de in de jurisprudentie erkende 'standaard-uitbreidingsmogelijkheid'. In dit bestemmingsplan komen geen locaties voor met een nieuwe bouwmogelijkheid. Er is ook geen sprake van niet gerealiseerde woningbouw.

samenvatting

Het voorgaande kan als volgt worden samengevat:

1. Algemene bodemkwaliteit

De vastgestelde lichte diffuse verontreiniging vormt geen belemmering voor de uitvoerbaarheid van het plan.

2. Bekende (mogelijke) gevallen van bodemverontreiniging

Er is binnen het plangebied geen locatie waarbij er mogelijk sprake is van een ernstig geval van bodemverontreiniging.

3. Potentieel ernstig verontreinigde locaties

Deze zullen worden aangepakt via Bodemkwaliteit 2005 met uitzondering van die locaties waar ook een functiewijziging plaatsvindt.

4. Functiewijziging

Er is nergens sprake van een evidente functiewijziging waarbij een bodemonderzoek nodig is.

5. Directe bouwmogelijkheid

Er is geen locatie met een nieuwe directe bouwmogelijkheid.

3.4.3.2 bodemonderzoek

Uit de inventarisatie blijkt dat er geen locatie is waarvoor een bodemonderzoek moet worden verricht om te bepalen of er sprake is van bodemverontreiniging.

3.4.4 luchtkwaliteit

Met ingang van 15 november 2007 is de wetgeving rondom de luchtkwaliteit veranderd. De zogenaamde *Wet luchtkwaliteit* is onderdeel van de *Wet Milieubeheer* en staat onder hoofdstuk 5. Gelijktijdig met de *Wet luchtkwaliteit* is ook de AMvB 'Niet in betekende mate' in werking getreden. Het *Besluit luchtkwaliteit 2005* is met de inwerkingtreding van het onderdeel 'luchtkwaliteit' in de *Wet Milieubeheer* vervallen.

Met de nieuwe *Wet luchtkwaliteit* en bijbehorende bepalingen en hulpmiddelen, wil de overheid zowel de verbetering van de luchtkwaliteit bewerkstelligen als ook de gewenste ontwikkelingen in ruimtelijke ordening doorgang laten vinden. De kern van de *Wet luchtkwaliteit* bestaat uit de (Europese) luchtkwaliteitseisen. Verder bevat zij basisverplichtingen op grond van de richtlijnen, namelijk: plannen, maatregelen, het beoordelen van luchtkwaliteit, verslaglegging en rapportage.

In de algemene maatregel van bestuur 'Niet in betekende mate' (Besluit NIBM) en de ministeriële regeling NIBM (Regeling NIBM) zijn de uitvoeringsregels vastgelegd die betrekking hebben op het begrip NIBM. Voor de periode tussen het in werking treden van de *Wet luchtkwaliteit* en het verlenen van derogatie door de EU is het begrip 'niet in betekende mate' gedefinieerd als 1% van de grenswaarde voor NO₂ en PM₁₀. In de Regeling NIBM is een lijst met categorieën van gevallen (inrichtingen, kantoor- en woningbouwlocaties) opgenomen die niet in betekende mate bijdragen aan de luchtverontreiniging. Deze gevallen kunnen zonder toetsing aan de grenswaarden voor het aspect luchtkwaliteit uitgevoerd worden. In de praktijk komt dit neer op de nieuwbouw van ongeveer 500 woningen.

Het bestemmingsplan Spankeren is een beheerbestemmingsplan. Het plan kent geen nieuwe ontwikkelingen en valt dus onder de AMvB 'Niet in Betekende Mate'. Een luchtkwaliteitsonderzoek is dus niet nodig.

Opgemerkt wordt dat in de jaarrapportage Luchtkwaliteit 2006 van de gemeente Rheden er geen overschrijdingen zijn in het plangebied Spankeren.

3.4.5 externe veiligheid

Dit onderwerp betreft de risico's vanwege de opslag en het vervoer van gevaarlijke stoffen. Voor stationaire opslagen geldt bijvoorbeeld het *Besluit externe veiligheid inrichtingen milieubeheer* welke op 28 oktober 2004 in werking is getreden en het *Besluit vuurwerk milieubeheer*. In het plangebied zijn geen inrichtingen die vallen onder het *Besluit risico's zware ongevallen*.

Besluit externe veiligheid inrichtingen Milieubeheer

Het *Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)* bevat normen voor het plaatsgebonden risico (PR) en kent een verantwoordingsplicht voor het groepsrisico (GR). Voor LPG tankstations met een (gelimiteerde) jaarlijkse doorzet van minder dan 1.500 m³ zijn in de bijbehorende ministeriële regeling

(*Revi*) tabellen opgenomen met aan te houden afstanden tot (geprojecteerde) kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten voor het PR en de grootte van het invloedsgebied voor het GR.

Nabij het plangebied liggen twee inrichtingen die vallen onder het *Besluit externe veiligheid inrichtingen Milieubeheer*.

Het gaat in de eerste plaats over de verkoop van LPG door het tankstation Esso aan de Imboslaan 71 in Dieren. Het invloedsgebied van dit tankstation strekt zich niet uit tot het bestemmingsplan Spankeren.

In de tweede plaats gaat het over Hoekloos aan de Kanaalweg 4^E in Dieren, een inrichting voor de opslag en overslag van industriële gassen. Het invloedsgebied van het groepsrisico van deze inrichting strekt zich wel uit tot in het plangebied van het bestemmingsplan Spankeren. Het voorliggende bestemmingsplan staat echter geen nieuwe ontwikkelingen toe binnen dit invloedsgebied.

buisleidingen

In of nabij het plangebied liggen geen hogedrukaardgasleidingen.

mobiele bronnen

Bij mobiele bronnen moet gedacht worden aan de routing in het kader van de *Wet vervoer gevaarlijke stoffen*.

In de notitie *Prognose van het vervoer van gevaarlijke stoffen per spoor* (uitgave ProRail december 2003) is voor de spoorlijn Arnhem-Zutphen opgenomen dat hierover per jaar 100 wagons brandbare gassen (categorie A) en 50 wagons zeer brandbare vloeistoffen (categorie C) kunnen worden vervoerd. Deze prognoses hebben betrekking op een situatie waarbij de Betuweroute gereed is en de zuidtak en de Noord-Oostelijke Verbinding niet worden aangelegd.

De prognoses zijn overigens indicatieve cijfers voor de toekomst, maar zijn niet gebonden aan een bepaald jaar en mogen in het risicobeleid niet worden geïnterpreteerd als bovengrens van de maatgevende vervoersomvang in die categorie. Er kunnen zich namelijk belangrijke verschillen voordoen tussen de op dit moment geformuleerde reserveringen en de te zijner tijd te realiseren vervoersomvang. Gedacht kan worden aan bijvoorbeeld:

- wijzigingen in de productie van gevaarlijke stoffen vanwege marktontwikkelingen;
- wijzigingen in de door de vervoerder gekozen vervoersmodaliteit;
- wijzigingen van de transportroute door de spoorwegondernemingen.

Het aangenomen vervoer is basis geweest voor een onderzoek van het bureau DGMR naar de externe veiligheid langs het spoor. De conclusie voor het plangebied is dat voor het plaatsgebonden risico de grenswaardencontouren voor nieuwe situaties en de streefwaardencontouren voor bestaande situaties op de spoorlijn liggen. Het realiseren van nieuwe kwetsbare en minder kwetsbare bestemmingen (woonbebouwing, (grootte) bedrijven, recreatieterreinen etc.) is op basis van het plaatsgebonden risico in de directe omgeving van de spoorlijn mogelijk.

Het bestemmingsplan Spankeren biedt deze mogelijkheid niet. Er is dan ook geen sprake van een toename van het groepsrisico. Voor het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg geldt dat nabij het plangebied de N348 en de N786 door de provincie zijn aangewezen als route op grond van de *Wet vervoer gevaarlijke stoffen*.

Uit het rapport Risico's wegtransport gevaarlijke stoffen van de provincie Gelderland blijkt dat over de N348 en de N786 vervoer van brandbare vloeistoffen en gassen plaatsvindt. Het betreft vervoer van LF1 (brandbare vloeistoffen), GF3 (licht ontvlambare gassen) en LF2 (zeer brandbare vloeistoffen).

Ten aanzien van de Kanaalweg en de Arnhemsestraatweg blijken uit de RBM-II (risicoberekeningmodel) dat voor het plangebied het groepsrisico ruim onder de oriënterende waarde ligt.

Op grond van de circulaire Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen zal bij toename van het groepsrisico (door nieuwe ontwikkelingen) het groepsrisico verantwoord moeten worden. Het bestemmingsplan Spankeren is een beheersbestemmingsplan dat geen nieuwe (beperkt) kwetsbare objecten mogelijk maakt. Er is geen sprake van een verhoging van de oriënteerde waarde. Toch is voor de volledigheid gekeken naar de verantwoordingsplicht.

- maatregelen aan de bron
N.v.t.
- ligging GR ten opzichte van de oriëntatiewaarde
Het groepsrisico ligt onder de oriënterende waarde
- de mogelijkheden van zelfredzaamheid van de bevolking
de mogelijkheid voor zelfredzaamheid is goed.
- de mogelijkheden voor de bestrijding van een calamiteit
Doordat het gebied op meerdere plaatsen toegankelijk is, biedt dit hulpdiensten ook in geval van versperringen de mogelijkheid om de calamiteit te benaderen. De spoorlijn is echter niet op alle plaatsen van twee zijden bereikbaar. Dit kan de bestrijding van een calamiteit bemoeilijken. De brandweer kan binnen de gestelde zorgnorm aanwezig zijn. Ten hoogte van de Kanaalweg zijn voldoende bluswatervoorzieningen. Bij de Kanaalweg is dit matig en bij het spoor is er onvoldoende bluswater. Op basis van inwonersaantallen is het waarschijnlijk dat bij het voordoen van het maatgevende scenario de mogelijkheden van de rampenbestrijdingsorganisatie worden overschreden.
- nut en noodzaak van de ontwikkeling en voor- en nadelen van alternatieven
Er is hier sprake van een conserverend bestemmingsplan. In het plangebied zijn geen nieuwe ontwikkelingen gepland ten opzichte van de huidige situatie.
- Tijdsaspect
N.v.t.
- een toelichting op de personendichtheden
De personendichtheid neemt niet toe t.o.v. de huidige situatie omdat er geen nieuwe ontwikkelingen zijn opgenomen in het plangebied.

3.4.6 milieubeschermingsgebieden

In het plangebied bevinden zich geen milieubeschermingsgebieden.

3.5 Water kaders

Op 22 december 2000 is de *Europese Kaderrichtlijn Water* van kracht geworden. De richtlijn beoogt een goede chemische en ecologische toestand van grond- en oppervlaktewater te bewerkstelligen. In principe moeten in 2015 de gestelde doelen bereikt zijn.

De Richtlijn verplicht de Europese lidstaten om voor elk stroomgebied een stroomgebiedbeheersplan op te stellen. De gemeente Rheden ligt in het deelstroomgebied Rijn-Oost. Thans worden de stroomgebiedsvisies opgesteld. Die moeten in 2009 gereed zijn.

Het rijksbeleid zoals dat is vastgelegd in de *Beleidslijn ruimte voor de rivier* is voor onderhavig plangebied niet van toepassing.

Eind 2000 heeft het kabinet het standpunt *Anders omgaan met water* vastgesteld. Het op een andere manier omgaan met water én ruimte is nodig om in de toekomst bescherming te kunnen bieden tegen overstromingen en wateroverlast. De watertoets is een instrument dat ruimtelijke plannen toetst op de mate waarin zij rekening houden met het beleid om het water meer ruimte te geven. De watertoets heeft als doel om in een vroegtijdig stadium alle relevante partijen te betrekken bij het opstellen van een wateradvies.

De provincie Gelderland heeft eind 2004 het *Derde Waterhuishoudingsplan Gelderland 2005 - 2009* vastgesteld. In dit plan worden de mogelijkheden geschetst om de kansen van water voor mens en natuur in Gelderland goed te benutten. Het nieuwe waterbeleid moet daarbij aansturen op gebiedsgerichte en resultaatgerichte uitvoering en dient samenwerking tussen de verschillende uitvoerende instanties te bevorderen.

De waterhuishouding kan het beste per stroomgebied worden bepaald, waarbij de knelpunten van een stroomgebied in principe binnen dat stroomgebied worden opgelost. Deze stroomgebiedbenadering is erop gericht waterhuishoudkundige problemen niet af te wentelen op andere stroomgebieden. Deze benadering zal ook in het nieuwe streekplan worden toegepast waarbij water een belangrijke randvoorwaarde is voor de ruimtelijke ordening.

Het waterhuishoudingsplan kent vijf hoofdthema's: veiligheid tegen hoogwater, droge voeten en water voor droge tijden, natte natuur, schoon water in gebieden en schoon water uit de kraan. De uitvoering van het beleid wordt gericht op de volgende speerpunten:

- ruimte voor de rivier tussen de dijken;
- beschermen van waterbergingsgebieden en natte natuur;
- inrichten van waterbergingsgebieden;

- voorkomen wateroverlast en verdrogingsbestrijding door het vasthouden van water in actiegebieden;
 - verbeteren van verdroogde natte natuur in actiegebieden;
 - saneren riooloverstorten op waardevolle (HEN-)wateren in de actiegebieden.
- Het huidige *Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP)* heeft een planperiode van 2003 tot en met 2007 en is 30 september 2003 door de Raad vastgesteld. Met dit GRP voldoet de gemeente Rheden aan de planverplichting voor de rioleringszorg die rechtstreeks voortkomt uit de *Wet milieubeheer*. Het heeft de instemming gekregen van de in de *Wet milieubeheer* aangegeven verplichte overlegpartners (Provincie Gelderland, Waterschap Rijn en IJssel, Waterschap Veluwe, Rijkswaterstaat en de Inspectie VROM).

De strategie bij de inzameling van afvalwater is afgestemd op rijks- en provinciaal beleid.

Voor de planperiode zijn doelen gesteld met betrekking tot:

- de inzameling van het afvalwater in het buitengebied;
- het selectief omgaan met de inzameling van schoon regenwater;
- het beperken van emissies van afvalwater op bodem-, grond- en oppervlaktewater via ongezuiverde lozingen, lekkende riolen of ontoelaatbare overstortingen op oppervlaktewater;
- het beperken van wateroverlast, stank, verstopping of risico's van instorting van riolen;
- het op een effectieve wijze beheren van het rioolstelsel.

De aanzienlijke toename van het afvoerend verhard oppervlak in de afgelopen decennia, de nodeloze inzameling en afvoer van regenwater naar rioolwaterzuiveringsinstallaties en de ontoelaatbare vuilemissie op oppervlaktewater via de overstorten, maakt een omvangrijk maatregelprogramma noodzakelijk.

3.5.1 algemene beschrijving van het watersysteem

Het plangebied ligt aan de rand van de Veluwe stuwwal. Deze stuwwal is ontstaan door opschuivende ijsmassa's in de één na laatste ijstijd. De zuidelijke Veluwe is een gebied waarin op relatief korte afstand grote hoogteverschillen aanwezig zijn.

Het stuwwallengebied gaat in zuidoostelijke richting over in de uiterwaarden van de IJsselvallei. Het dorp Spankeren ligt ongeveer op de grens van de laagste delen van de daluitspoelingswaaier van Dieren naar het rivierdal van de IJssel en het lager gelegen dekzandgebied van de Soerensche Broek.

De bodem van dit stuwwallengebied bestaat uit matig grof tot grof zand en grind, met plaatselijk klei- of keilemlagen en aan de randen overgaand in dekzanden. In de (deels voormalige) uiterwaarden wordt hoofdzakelijk rivierklei aangetroffen. Het gebied kan grofweg worden verdeeld in een inzijgingsgebied (het gebied gelegen op de stuwwal) en een gebied waar plaatselijk kwel voorkomt. Kwel wordt met name in de uiterwaarden en in de komkleigebieden aangetroffen.

Tijdens de stuwing in de ijstijd zijn grondlagen dakpansgewijs over elkaar geschoven. Sommige lagen zijn kleihoudend. Deze kleischotten houden het grondwater tegen. Aan de randen van de Veluwe kunnen boven grotere aaneengesloten slecht doorlatende lagen schijngrondwaterspiegels ontstaan,

waarvan het water niet in direct contact staat met het eigenlijke grondwater. Verreweg de meeste beken op de Zuid-Veluwe worden gevoed vanuit die schijngrondwaterspiegels.

De beken en sprengen in de gemeente Rheden ontspringen op de zuidelijke Veluwe, hebben een noord-zuid verloop en monden uit in de IJssel.

Het Apeldoorns Kanaal is een gegraven watergang en bij Dieren/Spankeren opgeleid. Het Apeldoorns Kanaal ligt met zijn noord-zuid richting loodrecht op het zwak hellende gebied tussen het Veluwemassief en de oostelijk gelegen IJsselvallei. Karakteristiek hieraan is dat het Apeldoorns Kanaal daarom alleen vanaf de westzijde wordt gevoed door de aangesneden waterlopen.

Door het hoogteverschil treedt er plaatselijk kwelwater uit en worden lokaal natte vegetatietypen aangetroffen. De laaggelegen gebieden kenmerken zich mede daarom door hoge grondwaterstanden met name in het voor- en najaar. In de uiterwaarden worden de wateren sterkt beïnvloed door de IJssel.

In het stedelijk gebied is de waterhuishouding gericht op het voorkómen van grondwateroverlast. Overtollig hemelwater wordt via straatkolken en leidingen afgevoerd. Gescheiden inzameling van huishoudelijk afvalwater en hemelwater is wenselijk en ook goed mogelijk. Hemelwater kan infiltreren in de bodem of worden afgevoerd naar een waterpartij. Het ingezamelde afvalwater in het plangebied wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (bij Olburgen) van het waterschap die het effluent uiteindelijk loost op de IJssel.

3.5.2 relevante waterhuishoudkundige aspecten in het plangebied

Aan de hand van de *Handreiking Watertoets* is het aspect water in onderhavig plan meegenomen. Hierbij wordt opgemerkt dat het in dit geval het actualiseren van bestemmingsplannen betreft. Dit betekent dat bestemmingen worden gelegd op bestaande bebouwing en nagenoeg altijd volgens bestaand gebruik. In paragraaf 3.2 zijn de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen aangegeven. Het realiseren van watergangen is niet aan de orde, zij het dat het bestemmingsplan in de bestemming *Groen en water* een uitwisseling tussen die functies toelaat. Oppervlaktewater komt binnen het plangebied niet voor.

Bij dit plan is het omgaan met overtollig hemelwater aan de orde. In dat verband wordt gehanteerd de volgorde: water zoveel mogelijk vasthouden, vervolgens het overtollig water tijdelijk bergen en in de laatste plaats het afvoeren van water. In dit plan worden ondergrondse voorzieningen toegestaan voor het bergen van hemelwater. Binnen de meeste bestemmingen kunnen wadi's en andere infiltratievoorzieningen alsmede bergbezinkkelders worden aangelegd.

In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke waterhuishoudkundige aspecten voor het bestemmingsplan relevant zijn. In die gevallen dient te worden aangetoond dat er geen negatieve of verstorende gevolgen zijn te verwachten voor het watersysteem. Door een geohydrologische onderzoek, met

een onderzoek naar de grondzettingen, kunnen de effecten worden bepaald. Zowel de situatie tijdens de uitvoering als de definitieve situatie moet aan de orde komen.

Na de tabel volgt een toelichting op de relevante aspecten.

Waterhuishoudkundig aspect	Relevant	Omschrijving
1 Veiligheid	Nee	In het plangebied liggen geen gronden die behoren tot zomer- en/of winterbed van de IJssel. De beleidslijn <i>Ruimte voor de Rivier</i> is niet aan de orde.
2 Wateroverlast	Nee	In het plangebied bevinden zich geen laag gelegen gebieden, beekdalen en overstromingsvlaktes.
3 Riolering	Ja	Voorkomen dient te worden dat schoon hemelwater wordt afgevoerd via het riool.
4 Watervoorziening	Nee	Binnen het plangebied ligt geen grondwaterbeschermingsgebied.
5 Volksgezondheid	Nee	In het plangebied is geen oppervlaktewater aanwezig.
6 Bodemdaling	Nee	In het plangebied gaat het hoofdzakelijk om zandige ondergrond. Eventuele zettingen zijn niet relevant.
7 Grondwateroverlast	Nee	In het plangebied is geen sprake van hoge grondwaterstanden.
8 Oppervlaktewaterkwaliteit	Ja	Het plangebied ligt nabij IJssel en het Apeldoorns Kanaal. In de omgeving van het plangebied is oppervlaktewater aanwezig. De kwaliteit van geloosd of geïnfiltreerd hemelwater moet voldoen aan bepaalde eisen.
9 Grondwaterkwaliteit	Nee	Binnen het plangebied ligt geen grondwaterbeschermingsgebied voor een drinkwatervoorziening of infiltratiegebied voor (kwelafhankelijk) natuurgebied.
10 Verdroging	Nee	Het plangebied bevat geen hydrologische beïnvloedingszones rond natuurgebieden of ecologische wateren. In de directe omgeving is geen gebied aangemerkt als (gering) verdroogd.
11 Natte natuur	Nee	Het plangebied bevat geen hydrologische beïnvloedingszones rond natuurgebieden of ecologische wateren. Het plangebied grenst niet aan een gebied met kwelafhankelijke land- en waternatuur.
12 Inrichting en beheer	Nee	In het plangebied bevindt zich geen oppervlaktewater.

- ad 3 riolering

In het plangebied wordt afvalwater ingezameld en afgevoerd via riolering. Voor afvoer van afvalwater naar de openbare riolering is de gemeentelijke aansluitverordening van toepassing. De riolering in het gebied moet het afvalwater doelmatig inzamelen en afvoeren. Riooloverstortingen (bij regenbuien) op oppervlaktewater moeten worden beperkt. Dit wordt onder andere bereikt door de aanleg van bergingsvoorzieningen en het afkoppelen van de hemelwaterafvoer naar de riolering.

In het plangebied is overwegend een gemengd rioolstelsel aanwezig.

Het is niet toegestaan grondwater af te voeren via het – gemengde - riool. Het streven is om ook het hemelwater niet af te voeren via het – gemengde - riool. Bij nieuwe ontwikkelingen moet met hemelwater worden omgegaan overeenkomstig de provinciale beslissing hemelwater (waarbij de volgorde vasthouden, bergen, afvoeren wordt gehanteerd). Het hemelwater en huishoudelijk afvalwater dienen van elkaar gescheiden te blijven.

- het onderhavige bestemmingsplan

In het plan zijn alle rioleringsvoorzieningen toegestaan. Onder andere boven- en ondergrondse infiltratievoorzieningen, bergingskelders, rioleringen en IBA's (Individuele Behandeling Afvalwater). Ter voorkoming van bodem- en/of grondwaterverontreiniging moeten uitlogende en verontreinigende materiaaltoepassingen vermeden worden.

Aangezien het onderhavige plan betreft het actualiseren van bestemmingsplannen voor een reeds bebouwd gebied, zal alleen in het voorkomende geval uit onderzoek moeten blijken welke riolerings- en/of afkoppelmaatregelen mogelijk zijn.

Ad 8 Oppervlaktewaterkwaliteit

Vervuilingbronnen moeten voorkómen worden. Als voorkómen niet mogelijk is, dan het vuile water gescheiden houden van het schone water (trits: schoonhouden, scheiden, zuiveren). Eventuele potentieel vervuilende functies (bedrijven, maar ook riooloverstorten) liggen bij voorkeur benedenstrooms van kwetsbare functies.

De voor het plangebied vervuilende functie is een riooloverstort oostelijk van de Overweg, ten noorden van de spoorlijn. De kwetsbare functie is de waterkwaliteit van de spoorloot die uiteindelijk afwatert op de Soerense Beek ten oosten van Spankeren. Om de risico's te beperken is overeenkomstig de zogenaamde 'Basisinspanning riolering' de aanleg van een ondergrondse bergbezinkleiding met een nieuwe riooloverstort op de spoorloot als maatregel opgenomen in het Gemeentelijke Rioleringsplan. De leiding ligt ten oosten langs de Overweg, ten noorden van de spoorlijn (buiten het plangebied) en krijgt een inhoud van ca. 750 m³. Alle hiervoor benodigde rioleringsvoorzieningen zijn in dit bestemmingsplan toegestaan. Zie ook onder *riolering*.

Onderhavig plan houdt aldus in zijn bestemmingen rekening met de gestelde hydrologische kaders en maakt de uitvoering van dit beleid mogelijk.

3.6 Financiële kaders

In deze paragraaf wordt ingegaan op de economische uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan Spankeren. Daarvoor is gekeken of er locaties zijn waarvan de invulling volgens het onderhavige nieuwe bestemmingplan qua gebruik en/of qua fysieke bouwmogelijkheden, in belangrijke mate afwijkt ten opzichte van de mogelijkheden op basis van het bestaande ruimtelijke ordeningsregiem.

Door de gekozen systematiek van dit bestemmingsplan, kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat de opgenomen bestemmingen en daarbij behorende voorschriften géén wezenlijke gevolgen hebben voor het bestaande gebruik of potentiële gebruiks- en bouwmogelijkheden zoals die laatstelijk golden onder het bestaande wettelijk ruimtelijke ordeningsregiem. Eventuele waardeveranderingen door geringe vermeerdering of vermindering van de potentiële gebruiks- en bouwmogelijkheden, worden voor die objecten als nihil beschouwd. De waardetoeename die een dergelijke bouw- of gebruiksmogelijkheid doorgaans voor de betreffende eigenaren met zich mee brengt, komen in de onderhavige situaties voornamelijk aan hen ten goede. Gezien de liggingen, bescheiden perceelgroottes en aard van de beoogde nieuwe bouwmogelijkheden, wordt hier geen actieve gemeentelijke aan- en verkoop en/of afrotingen van potentiële winsten voorgestaan.

Het bestemmingsplan lijkt geen grondslag te bieden voor claims van derden wegens planschade.

4 Wijze van bestemmen

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt een nadere toelichting gegeven op het juridisch bindende gedeelte van het bestemmingsplan. Dit gedeelte bestaat uit de plankaart, waardenkaart, milieuzoneringskaart en de voorschriften. Deze dienen in samenhang met elkaar te worden bekeken.

De voorschriften zijn onderverdeeld in drie hoofdstukken:

- inleidende bepalingen;
- bestemmingsbepalingen;
- algemene bepalingen.

Vanaf paragraaf 4.3 worden de kaarten en vervolgens de voorschriften per hoofdstuk toegelicht.

Eerst wordt ter verduidelijking van de juridische positie van het bestemmingsplan ingegaan op de relatie die bestaat met overige regelgeving.

4.2 Reikwijdte werking bestemmingsplan

Om te beoordelen of een ontwikkeling kan worden gerealiseerd, is het soms niet voldoende om alleen af te gaan op de inhoud van het bestemmingsplan.

4.2.1 niet zonder meer toegestane ontwikkelingen

Ook indien het bestemmingsplan een ontwikkeling toestaat, kan het voorkomen dat andere regelgeving of dat gesloten verdragen de daadwerkelijke uitvoering verhinderen of pas na bijvoorbeeld vergunningverlening of onderzoek mogelijk maken.

Een voorbeeld hiervan is dat het bestemmingsplan het uitbreiden van een beschermd monument kan toelaten, maar de bouwvergunning moet toch worden geweigerd. De vergunning voor het wijzigen van het monument is namelijk niet verleend. Ook op het gebied van bijvoorbeeld de horeca gelden nog andere eisen die hun basis vinden in milieuregelgeving of de *Algemene Plaatselijke Verordening*.

Een ander voorbeeld is dat, hoewel bij het opstellen van bestemmingsplannen zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met aanwezige natuurwaarden, het in een specifieke situatie toch aan de orde kan komen dat een toegestane ontwikkeling (vermeende) invloed heeft op bijvoorbeeld beschermde soorten. In die gevallen is een onderzoek noodzakelijk naar de consequenties voor de aanwezige beschermde soorten en/of hun leefomgeving en naar mogelijke alternatieven bij een aanvraag van bijvoorbeeld een aanleg-, sloop- of bouwvergunning. De initiatiefnemer moet zelf zorgdragen voor een eventueel benodigde ontheffing in het kader van de *Flora- en faunawet* van het ministerie van LNV.

Evenzeer kan de *Provinciale Milieu Verordening* invloed hebben op de gewenste activiteit.

Voorts moet bijvoorbeeld rekening worden gehouden met de keur van het waterschap waarin langs watergangen een obstakelvrije zone is aangewezen, of moet rekening worden gehouden met de *Wet op de Waterkering* op basis waarvan activiteiten niet zijn toegelaten.

4.2.2 *altijd toegestane ontwikkelingen*

Aan de andere kant is het bestemmingsplan instrumentarium beperkt doordat de *Woningwet* in bepaalde gevallen de uitvoering van sommige bouwwerken altijd toelaat. Gedacht moet worden aan onder andere erfafscheidingen, overkappingen, aan- en uitbouwen en bijgebouwen, een en ander tot bepaalde maatvoeringen. Folders hieromtrent zijn bij de gemeente beschikbaar of te raadplegen op de site van het ministerie van VROM (www.vrom.nl/woningwet).

4.3 Plankaart

De kaart geeft door het gebruik van kleuren en tekens de verschillende bestemmingen aan. Indien de toegelaten maatvoering anders is dan waar de voorschriften standaard vanuit gaan, staat dit op de plankaart. Op de plankaart wordt door middel van aanduidingen tevens aangegeven waar bijgebouwen en waar een van de bestemming afwijkend gebruik is toegestaan. Een symbool geeft een extra toegelaten gebruik aan. Een letter geeft aan waar het binnen de bestemming alleen voor mag worden gebruikt.

De volgende aanduidingen komen vaker voor:

- de functie wonen is binnen de bestemming *Voorzieningen* ook op de begane grond toegestaan;
- ▲ een inrichting zoals bedoeld in artikel 2.3 (*Werken*) van de voorschriften is toegestaan.

Als ondergrond voor de plankaart is de topografische kaart (*GBKM*) gebruikt. De daarop staande situatie is illustratief.

4.4 Waardenkaart

Op deze kaart staat illustratief een aantal gegevens vermeld zoals de aanwezige monumenten.

Meer van belang zijn de aanduidingen op de kaart die verwijzen naar de beschrijving-in-hoofdlijnen. Daaruit blijkt of de in dat voorschrift gegeven bepalingen van toepassing zijn of blijkt waarnaar gestreefd wordt. Zo kunnen de in een zone aangetroffen karakteristieken als toetsingsgrond zijn omschreven of is bijvoorbeeld vanwege de aangetroffen waarden een aanlegvergunning vereist. De waarde kan algemeen stedenbouwkundig van aard zijn maar ook van groene of cultuurhistorische aard zijn.

Als ondergrond voor de waardenkaart is de topografische kaart (*GBKM*) gebruikt. De daarop staande situatie is illustratief.

4.5 Milieuzoneringskaart

Op deze kaart kunnen de vier omgevingstypen staan die volgens de notitie *Milieuzonering in de gemeente Rheden* voorkomen in en rond de plangebieden. Relevant bij toepassing van de systematiek zijn de bouwvlakken van de hoofdgebouwen en de perceelsgrenzen. Daarom is als ondergrond voor de milieuzoneringskaart de kadastrale kaart gebruikt, die als eerste toets voor de perceelsgrenzen van een inrichting kan dienen, waarop zijn overgenomen de bouwvlakken zoals die op de plankaart zijn aangegeven.

4.6 Inleidende bepalingen

Hoofdstuk 1 bevat de inleidende bepalingen. Deze voorschriften gelden in het gehele plangebied.

4.6.1 begripsbepalingen

In het eerste artikel zijn definities van de in de voorschriften gebruikte begrippen opgenomen, waarmee een eenduidige interpretatie van deze begrippen is vastgelegd. In andere regelgeving kan onder een gegeven definitie soms iets anders worden verstaan. Zo begrijpt de *Algemene Plaatselijke Verordening* onder het begrip *evenement* elke (niet in die verordening uitgezonderde) voor publiek toegankelijke verrichting van vermaak.

Centraal in een bestemmingsplan staat het begrip *bouwperceel* als het stuk grond waarop de bebouwing wordt toegelaten. Het is een perceel waarop een bouwvlak is geprojecteerd met eventueel een zone voor de daarbij behorende bijgebouwen en/of gronden waarop geen bebouwing is toegelaten. In de praktijk zal het vaak overeenkomen met het kadastrale perceel waarop de bestemming rust.

Met het begrip *bijgebouw* vervalt het onderscheid tussen de omschrijvingen voor een bijgebouw, een aanbouw en een uitbouw. De functie van het gebouw, de vraag of het bijvoorbeeld als slaapkamer of als berging wordt gebruikt, is daarmee ruimtelijk niet meer van belang.

Bij het begrip *woonruimte* is een relatie gelegd met 'huishouden' om aan te duiden dat er sprake is van afzonderlijke bewoning - of mogelijkheid van bewoning -, wil een ruimte of samenstel van ruimten een woonruimte zijn. Niet elke kamer van een eengezinswoning is een woonruimte. Doorgaans zal zo'n woning als geheel een afzonderlijke woonruimte zijn. Dit is slechts anders wanneer een dergelijke woning bijvoorbeeld kamergewijs wordt verhuurd. Ook verzorgingstehuizen, internaten en een andere bijzondere woonvorm passen binnen de bestemming *Wonen*.

Het begrip *inrichting* is een verzamelnaam voor de diverse typen die worden onderscheiden (winkel, dienstverlenend bedrijf, horecabedrijf, productiebedrijf, kantoor of instelling).

Horecabedrijven bestaan in vele gradaties. Onderscheiden worden enerzijds bedrijven die logies verstrekken zoals pensions en hotels alsmede bedrijven die gericht zijn op het ter plaatse verstrekken van gerechten en dranken

bijvoorbeeld (eet)cafés, restaurants, grillrooms, afhaalcentra, automatieken, discotheken en nachtclubs. Deze bedrijven zijn alleen mogelijk als het plan die door middel van een aanduiding toelaat. Anderzijds zijn er bedrijven die meer een detailhandelachtige uitstraling hebben, in dit plan begrepen onder de term *daghoreca* (bijvoorbeeld een ijssalon) die qua openingstijden aansluiting zoekt met de detailhandel.

De geïntroduceerde milieuzonering koppelt aan de diverse typen bedrijven andere afstandsmaten die moeten worden aangehouden ten opzichte van de hindergevoelige functies zoals het wonen.

4.6.2 wijze van meten

Het tweede artikel van dit hoofdstuk geeft onder meer bepalingen omtrent waar mag worden gebouwd en hoe voorkomende eisen betreffende de maatvoering begrepen moeten worden.

4.6.3 cultuurhistorische en stedenbouwkundige waarden

In artikel 1.3 wordt een omschrijving gegeven van de doelstelling. Per zone of locatie zijn voorwaarden omschreven die zijn gebaseerd op de aanwezige karakteristieken.

Het gaat daarbij om de ruimtelijke aspecten die voortvloeien uit cultuurhistorische-, waaronder de archeologische-, en stedenbouwkundige waarden. Dit wordt vertaald in toetsingsgronden en beleidsvoornemens (de streefbepalingen). De waardering vindt zijn grondslag in de aanwezige structuren (het oorspronkelijke occupatiepatroon in de vorm van het verloop van wegen en waterlopen alsmede de relaties met de landgoederen etc.), de hoofdlijnen (het oorspronkelijke verkavelingspatroon en de zetting van de bebouwing en het groen) en tenslotte de architectuur en de individuele bebouwing en het afzonderlijke groen in de vorm van individuele bomen). Daar waar deze drie aspecten nog goed herkenbaar zijn, is een gebied zeer waardevol.

Deze zones en de locaties waarop een en ander van toepassing is, zijn in het voorschrift en/of op de bij dit plan behorende waardenkaart aangeduid. Een beschrijving van de aanwezige karakteristieken wordt gegeven in hoofdstuk 2.3 en het beleid zoals verwoord in de hoofdstukken 3.2 en 3.3.

De kaders die het bestemmingsplan biedt ten aanzien van bouw mogelijkheden bieden geen garantie voor de te verlenen bouwvergunning. Bouwplannen zullen naast de toets aan het bestemmingsplan ook worden getoetst aan de *Bouwverordening* (vastgesteld door de gemeenteraad). Ze worden ook getoetst aan *redelijke eisen van welstand* (Welstandsnota, vastgesteld door de gemeenteraad) door de (onafhankelijke) welstandscommissie.

4.6.4 leidingen

Een dergelijke aanduiding wordt gegeven aan hoofdtransportleidingen van nutsvoorzieningen. Aan weerszijden van een leiding gelden beperkingen. Dat wil zeggen in een gebied tot een afstand van 4 meter van een leiding bij aardgas, tot 2 meter bij water en 4 meter bij een rioolpersleiding. Buiten en in het plangebied loopt een aardgastransportleiding. Daarvoor is, gemeten vanaf die leiding

binnen het plangebied een zone aangegeven waarbinnen die beperkingen gelden.

4.6.5 nutsgebouwen

Binnen een veelheid aan bestemmingen worden ook (openbare) nutsgebouwen toegelaten.

4.6.6 ondergronds bouwen

In artikel 1.6 wordt aangegeven dat sprake moet zijn van een functionele relatie met hetgeen bovengronds is toegelaten. Het kunnen verblijfsruimten, bergruimten of parkeerkelders zijn bij woonruimten maar ook een ondergronds privé zwembad in de zone bijgebouwen. Of bijvoorbeeld productieruimten bij bedrijven. Ondergronds bouwen kan gevolgen hebben voor het grondwatersysteem, bijvoorbeeld wanneer kleilagen worden doorbroken. De effecten zullen zonodig door onderzoek in beeld moeten zijn gebracht.

Aandacht wordt gevraagd voor de mogelijk aanwezige archeologische waarden. Op de waardenkaart zijn de gebieden aangeduid waarbinnen een aanlegvergunningstelsel geldt. Daarbuiten kan op grond van de *Monumentenverordening* een onderzoeksvereiste gelden.

Ondergronds hoeft niet binnen een bouwvlak te worden gebouwd, wel binnen de bestemming. Vooral bij parkeerkelders zullen buiten de ondergrondse ruimte constructies nodig zijn zoals een hellingbaan. In het laatste lid van het voorschrift wordt aangegeven dat die constructies (omdat bestemmingen zich uit zullen strekken over een groter gebied dan het bouwperceel) wel binnen het bouwperceel moeten worden gerealiseerd. Met name om te voorkomen dat een hellingbaan direct aansluit op de openbare weg, wordt in de bijlage *Parkeernormen*, behorende bij de *Bouwverordening*, aangegeven dat over een horizontale opstelstrook (op eigen terrein) moet worden beschikt.

4.6.7 aanlegvergunning

Het betreft een algemene bepaling voor werken, niet zijnde bouwen, waarvoor een vergunning moet worden gevraagd. In de beschrijving-in-hoofdpijnen kan worden verwezen naar van de toepassing zijnde onderdelen uit de bepaling. De keuze voor een onderdeel is gebaseerd op de ligging van het terrein en de reden van beschermingswaardig zijn, bijvoorbeeld uit archeologische oogpunt of vanwege aanwezige natuurlijke waarden.

De betreffende locaties worden aangeduid op de waardenkaart.

Een vergunning voor het slopen wordt verbonden aan het cultuurhistorisch waardevolle gebied. Een dergelijk gebied wordt afgeleid van het beschermd dorpsgezicht zoals bedoeld in de *Monumentenwet 1988*. In onderhavig plan komt een dergelijke aanwijzing niet voor.

4.7 Bestemmingsbepalingen

Hoofdstuk 2 van de voorschriften bevat de juridische vertaling van de verschillende bestemmingen die voorkomen in het plangebied. Voor ieder terrein op de plankaart is de bestemming aangegeven.

Op de plankaart wordt door middel van aanduidingen aangegeven waar een ander, of een beperkter, gebruik is toegelaten dan omschreven in de aanhef van het betreffende voorschrift.

De plankaart geeft aan waar gebouwd mag worden. En voorts waar qua bebouwing een andere maatvoering is toegelaten dan in de voorschriften.

Tenslotte wordt erop geattendeerd dat de bestemmingsbepalingen in samenhang met de inleidende bepalingen moeten worden gelezen. Bijvoorbeeld met artikel 1.3, de beschrijving-in-hoofdpijnen, en de daarbij behorende waardenkaart. Daaruit kan blijken dat burgemeester en wethouders nadere eisen kunnen stellen of aan hen een aanlegvergunning moet worden gevraagd.

Maar ook in samenhang met de algemene bepalingen. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om vrijstellings- en gebruiksbeperkingen.

De bestemmingsbepalingen zijn in de voorschriften onderverdeeld in:

- gebruik:
de omschrijving van de functies die zijn toegestaan (wonen, wegen, voorzieningen enzovoorts);
- specifieke gebruiksbeperkingen:
de omschrijving van de activiteiten waar burgemeester en wethouders niet aan mee werken;
- bouwen:
de omschrijving van waar welke bouwactiviteit is toegestaan (hoofdgebouwen in het bouwvlak enzovoorts);
- specifieke vrijstellingen:
de omschrijving van de activiteiten waar burgemeester en wethouders, onder voorwaarden, alsnog medewerking (kunnen) verlenen.

4.7.1 wonen

Deze bestemming wordt gelegd op gebieden waar deze functie in overwegende mate aanwezig is. Andere ondergeschikte functies worden mogelijk gemaakt. In een aantal gevallen is een ander gebruik toegelaten wanneer dat op de plankaart is aangegeven. Dat kan zijn binnen het bouwvlak, maar bij uitzondering ook in de zone bijgebouwen. Een en ander is afhankelijk van de bestaande situatie en de conclusies die uit het oogpunt van milieuzonering worden getrokken.

Aan de diverse functies zijn parkeernormen gekoppeld. Die zijn uitgewerkt in een bijlage bij de *Bouwverordening*. Ook wanneer de bewoner aan huis een beroep of inrichting gaat uitoefenen, gedacht kan worden aan bijvoorbeeld een kantoor, een ontwerp bureau, een schoonheidssalon of het bieden van bed-and-breakfast, kan in die bijlage aan de hand van de voorgenomen activiteit bepaald worden hoeveel parkeerplaatsen daarvoor nodig zijn. Aangezien die uitkomst naar boven moet worden afgerond, zal in ieder geval één parkeerplaats op eigen terrein nodig zijn.

Het stedenbouwkundige beeld wordt gehandhaafd door op de plankaart het hoofdgebouw te positioneren en aan de bebouwing maximale maatvoeringen te verbinden. Voorts is bepaald dat binnen een aangegeven zone bijgebouwen zijn toegelaten. Die zone mag voor 40% worden bebouwd tot maximaal 75 m². Doordat een beroep of bedrijf aan huis niet in een vrijstaand bijgebouw in de zone bijgebouwen mag worden uitgeoefend, wordt tegengegaan dat dergelijke functies uitwaaiëren over de achtertuinen. Is dit bij uitzondering wel toegelaten dan mag ten minste de voor die inrichting toegelaten bebouwing worden opgericht.

Opgemerkt wordt dat zodra een carport één of meer wanden krijgt, het een gebouw is en aldus alleen is toegelaten in de zone bijgebouwen of het bouwvlak. Een uitzondering hierop is hetgeen wettelijk vergunningvrij wordt toegelaten. Aandacht wordt gevraagd voor de 'kap' die op de woning wordt toegelaten. Die bovenbouw moet zich voegen in de contour die wordt omschreven in de inleidende bepalingen. Dit betekent dat eerst een contour wordt bepaald op het betreffende hoofdgebouw om te toetsen of de ontworpen bovenbouw er binnen past. Die bovenbouw kan op deze wijze ook bestaan uit een ruimte waarvan de gevels aan vier zijden vertikaal zijn. Het kan voorkomen dat er in een bovenbouw één of zelfs meerdere bouwlagen mogelijk zijn, zolang een bouwwerk maar binnen de contour van toegestane bouwlagen en de bovenbouw past. De contour mag niet doorbroken worden door dakkapellen tenzij dit in de voorschriften van het plan is vermeld. Ook die bovenbouw kan gebruikt worden als (zelfstandige) woonruimte.

De vrijstelling voor een andere kapconstructie op bijgebouwen komt voort uit het gegeven dat in (oudere) dorpsdelen en bij monumenten een andere verschijningsvorm wenselijk kan zijn.

Nadere eisen kunnen gesteld worden als op de *waardenkaart* bijvoorbeeld de aanduiding *archeologisch aandachtsgebied* staat.

4.7.2 werken

De bestemming Weken komt niet voor in het plangebied. Deze bestemming zou vooral zijn bedoeld voor productie- en groothandelsbedrijven alsmede voor kantoren die in beginsel niet openstaan voor het publiek (zakelijke dienstverlening). In de *Inrichtingenlijst*, die is opgenomen in de bijlage *Milieu-zonering*, wordt per type inrichting aangegeven binnen welke bestemming zij zijn toegelaten.

4.7.3 voorzieningen

Deze bestemming is bedoeld voor winkels en inrichtingen die een uitstraling hebben die met een winkel is te vergelijken. Te denken valt aan een makelaarskantoor of een kapper maar ook kleinschalige ambachtelijke inrichtingen kunnen aan de omschrijving van een dienstverlenend bedrijf voldoen. In de begripbepalingen wordt hieromtrent een definitie gegeven. Het hebben van een publieksfunctie is hierbij van belang. In de *Inrichtingenlijst* wordt per type inrichting aangegeven binnen welke bestemming het is toegelaten.

Op de plankaart behorend bij dit bestemmingsplan is voor de meeste voorzieningen middels een aanduiding bepaald dat er alleen een

maatschappelijke instelling zoals scholen, kinderopvang, buurthuizen, consultatiebureaus, ziekenhuizen, theaters, musea en kerken is toegestaan. Komt een inrichting niet voor, bijvoorbeeld omdat het een nieuwe ontwikkeling betreft, dan kan indien aan de voorwaarden van de vrijstellingsbepaling wordt voldaan, alsnog worden meegewerkt aan de vestiging van de inrichting. Er wordt ruimte geboden voor een zekere dynamiek die de levensvatbaarheid van deze voorzieningen ten goede komt. Dit is mogelijk omdat de milieuzonering ook op deze inrichtingen van toepassing is.

De vestiging van horecabedrijven is slechts mogelijk als dat op de plankaart is aangeduid. Binnen onderhavig plangebied is hier geen sprake van.

Het gebruik als seksinrichting is slechts mogelijk nadat een vrijstelling is verleend. Uit het beleidskader dat op 28 maart 2000 door de raad is vastgesteld vloeit voort dat die slechts in bepaalde gevallen kan worden verleend. Dit beleid sluit echter de vestiging van een seksinrichting in kleine kernen uit. In het bestemmingsplan Spankeren is daarom geen vrijstellingsbepaling voor seksinrichtingen opgenomen.

Bij het verlenen van vrijstelling komt vanzelfsprekend het aspect milieuzonering aan de orde.

Het overige toegestane gebruik volgens dit artikel is bedoeld voor het geval dat een gebied dat deze bestemming krijgt; een gebied dat groter is dan één bouwperceel.

Ook hier geldt dat duidelijk wordt aangegeven waar en in welke omvang de bebouwing is toegelaten.

vestigingsmogelijkheden

De functie van de bebouwing rond de voorziening is bepalend voor het toelaatbaar zijn van inrichtingen. Aan elk type inrichting zijn afstandsmaten gekoppeld die moeten worden aangehouden. De milieucontour van een inrichting moet worden berekend. Afhankelijk van het omgevingstype kan de milieucontour voor eenzelfde type verschillen. De *Inrichtingenlijst* geeft de afstand aan die moet worden aangehouden tussen een inrichting en een hindergevoelige bestemming in een *woongebied*. In bijvoorbeeld een *gemengd gebied* kan die afstand kleiner zijn. In de bijlage *Milieuzonering* is de zoneringssystematiek uitgewerkt.

Ook hier geldt dat bovendien de parkeernormen die aan de diverse functies zijn verbonden wel eens bepalend kunnen zijn voor de beantwoording van de vraag of een functie daadwerkelijk kan worden gerealiseerd.

wonen

Er mag bij een vestiging ook worden gewoond maar niet op de begane grond, tenzij dit op de plankaart is aangeduid. Dan is binnen dat bouwvlak zowel het gebruik als voorziening en/of woonruimte toegelaten. Door de huisvesting van één of meer huishoudens, waarvan de aanwezigheid dus niet noodzakelijk hoeft te zijn voor de inrichting, is het niet te verwachten dat die inrichting extra milieuvoorzieningen zal moeten treffen.

4.7.4 recreatie

Deze bestemming komt niet voor in onderhavig bestemmingsplan. De bestemming is bedoeld voor terreinen waar dagrecreatie en sport kunnen worden beoefend.

4.7.5 groen en water

Deze bestemming is bedoeld voor de grotere aaneengesloten groenvoorzieningen en/of wateren. Zij zijn mede bepalend voor de ruimtelijke structuur. Ze worden soms doorsneden door erftoegangswegen. Het straatgroen is reeds begrepen binnen de bestemmingen die worden gegeven aan de woongebieden, de bedrijfsterreinen en de voorzieningen. Het betreft geen groen waaraan de bestemming *Natuur* zal worden toegekend.

4.7.6 natuur

Deze bestemming komt niet voor in onderhavig plangebied.

4.7.7 verkeer en vervoer

Deze bestemming wordt gegeven aan structuurbepalende verkeersvoorzieningen: spoorlijnen en gebiedsontsluitingswegen. De bestemming komt niet voor in onderhavig plangebied. Binnen de bestemmingen die worden gegeven aan de woongebieden en de gemengde gebieden zijn de erfontsluitingswegen en verblijfsgebieden reeds begrepen. Deze zijn of worden aangewezen als 30 km-gebied.

4.8 Algemene bepalingen

In hoofdstuk 3 worden algemene voorschriften gegeven. Er bestaat een relatie met de in hoofdstuk 2 verwoorde bestemmingen.

4.8.1 uitsluiting aanvullende werking bouwverordening

Wanneer een bestemmingsplan voorschriften bevat die afwijken van de overeenkomstige voorschriften van de bouwverordening, dan heeft het bestemmingsplan voorrang.

Als een bestemmingsplan voorschriften geeft over een zelfde onderwerp dan blijven ook de betreffende voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing, tenzij in het bestemmingsplan anders is bepaald. In artikel 3.1 is opgesomd voor welke onderwerpen de bouwverordening toetsingskader blijft.

4.8.2 antidubbeltelbepaling

Door deze bepaling wordt voorkomen dat op een bouwperceel meer wordt gebouwd dan in de bedoeling ligt.

4.8.3 algemene vrijstellingsbevoegdheid

Dit voorschrift geeft burgemeester en wethouders de bevoegdheid om binnen de in het plan gestelde kaders een vrijstelling te verlenen.

Die bevoegdheid is in de eerste plaats gegeven voor aanpassingen aan wegen bijvoorbeeld in het kader van de verkeersveiligheid. De meeste wegen liggen in de bestemmingen *Wonen* of *Voorzieningen*. Als een aanpassing alleen gevolgen heeft binnen die bestemmingen, dan behoeft van deze bevoegdheid geen gebruik te worden gemaakt. Dit ligt anders als bijvoorbeeld voor een aanpassing aan een kruising in een hoofdweg (bestemming *Verkeer en vervoer*) een deel van een woonstraat nodig is die ligt binnen de bestemming *Wonen*.

In de tweede plaats kan het voorkomen dat het op de plankaart aangegeven bouwvlak, als wordt ingezoomd op de concrete situatie, beter op een andere plaats kan worden gesitueerd. Het bouwvlak kan dan worden verschoven. Voor bepaalde gebieden geldt dat van deze bevoegdheid geen gebruik kan worden gemaakt.

Soms kan het niet mogelijk zijn om een schotelantenne binnen de bouw mogelijkheden optimaal te plaatsen. Dan kan een vrijstelling worden verleend. Daarbij geldt de beperking dat een schotel aan de openbare gebied niet voor de voorgevel wordt geplaatst. Situering binnen een balkon evenwel is mogelijk gemaakt. Daarmee is aansluiting gezocht aan het welstandsbeleid.

Ook voor het realiseren van een jongerenontmoetingsplek is een vrijstelling vereist.

4.8.4 wijzigingsbevoegdheid

Met dit voorschrift geeft de gemeenteraad aan burgemeester en wethouders de bevoegdheid om binnen de in het plan gestelde kaders een bestemming te wijzigen. Dit kan nodig zijn om snel te kunnen inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Ontwikkelingen waarbij aan de uitgangspunten van het plan niet getornd kan worden en waarvan de ruimtelijk aanvaardbaarheid kan worden verzekerd bij de afweging om mee te werken aan de ontwikkeling. Zo is het mogelijk om mee te werken aan het wijzigen van de bestemming *Wonen* in de bestemming *Voorzieningen*. Van deze bevoegdheid zal gebruik gemaakt kunnen worden als een aan huis werkende huisarts, tandarts of bijvoorbeeld een fysiotherapeut de praktijk uitbreidt en samenwerking wordt gezocht met collega's of andere (para)medische beroepen. Vanzelfsprekend geldt ook hier de milieuzonering voor de te vestigen voorziening.

Om van die bevoegdheid gebruik te kunnen maken kan het nodig zijn dat voor een eventuele geluidsgevoelige bestemming een ontheffing op grond van de *Wet geluidhinder* is verleend.

De parkeerdruk in de omgeving mag niet toenemen ten opzichte van de oorspronkelijke mogelijkheden. Dit betekent dat bij een nieuwe functie voldoende parkeergelegenheid op eigen terrein wordt gerealiseerd.

Met de wijzigingsbevoegdheid voor archeologisch waardevolle gebieden wordt beoogd de plankaart actueel te houden. Voortschrijdend archeologisch inzicht vormt hiervoor de basis.

Burgemeester en wethouders moeten de bepalingen volgen zoals die in de *Wet op de Ruimtelijke Ordening* zijn neergelegd. Door een verwijzing naar de *Algemene wet bestuursrecht* worden procedurele waarborgen geschapen.

De voorschriften worden besloten met een zestal artikelen waaromtrent een bestemmingsplan een regeling zal behoren te bevatten. De volgende bepalingen worden toegelicht.

4.8.5 procedure bepaling

Door de verwijzing naar de *Algemene wet bestuursrecht* is de wijze vastgelegd waarop wordt gehandeld voordat een besluit wordt genomen. Het ontwerpbesluit tot een vrijstelling ligt gedurende een periode van zes weken ter inzage met de daarop betrekking hebbende stukken. Gedurende de termijn van tervisielegging, die aanvangt na de publicatie, kunnen belanghebbenden bij burgemeester en wethouders schriftelijke zienswijzen inbrengen.

4.8.6 algemene gebruiksbepaling

Er mag niet gehandeld worden in strijd met de gegeven bestemming. Bij enige bestemmingen is in het betreffende voorschrift reeds aangegeven wat hier in ieder geval onder wordt verstaan.

4.8.7 overgangsbepaling voor het bouwen

Om te voorkomen dat wegbestemde functies meer uitbreidingsmogelijkheden krijgen dan positief bestemde functies, hetgeen in de systematiek met vrij exacte bouwvlakken niet ondenkbaar is, is het percentage op 5 gesteld. Dit sluit aan bij het beleid dat in overeenkomstige geldende plannen is gehanteerd.

5 Procedure

5.1 Vooroverleg, voorontwerp-bestemmingsplan

Het voorontwerp-bestemmingsplan is voor vooroverleg gezonden aan de provincie Gelderland, de VROM-inspectie Regio Oost, Hulpverlening Gelderland-Midden, gemeentelijke brandweer en ProRail Regio noordoost.

De provincie en de VROM-inspectie stemmen in met het bestemmingsplan en geven aan dat het plan basis kan vormen voor het verlenen van vrijstelling op grond van artikel 19 lid 2 Wet op de Ruimtelijke Ordening.

De reacties op het voorontwerp-bestemmingsplan zijn samengevat en beantwoord. De reacties hebben niet geleid tot een fundamentele aanpassing van het voorontwerp. Voor de samenvatting en beantwoording van de reacties wordt verwezen naar de bijlagen behorende bij dit bestemmingsplan. De reacties en de beantwoording hiervan door burgemeester en wethouders zijn ter kennis gebracht van genoemde instellingen en de raad.

5.2 Zienswijzen, ontwerp-bestemmingsplan

Het ontwerp-bestemmingsplan heeft vervolgens van 17 januari 2008 tot en met 27 februari 2008 voor een ieder ter inzage gelegen. Er zijn 5 reacties ingediend.

De zienswijzen hebben geleid dat het ontwerp-bestemmingsplan op één punt is aangepast. Een samenvatting van de zienswijzen en de overwegingen van de gemeenteraad naar aanleiding van deze zienswijzen maken, evenals een aantal ambtshalve aanpassingen van het ontwerp-bestemmingsplan, maken onderdeel uit van het besluit tot gewijzigde vaststelling van onderhavig bestemmingsplan.